

Helsingin Osuuskauppa Elanto
Tilinpäätös ja toimintakertomus
1.1. – 31.12.2023

Y-tunnus: 1837954-9

Kotipaikka: Helsinki

Tilinpäätös ja toimintakertomus tilikaudelta 2023

Sisällysluettelo

	sivu
Hallituksen toimintakertomus	1-12
Tuloslaskelma	13
Tase	14
Rahoituslaskelma	15
Konsernin ja emon liitetiedot	16-30
Konsernin tunnusluvut	31
Hallituksen ylijäämän käyttöehdotus	32
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	33
Luettelo kirjanpidoista ja aineistosta	34

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO

TOIMINTAKERTOMUS 2023

TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

Toimintaympäristön volatiilisuus jatkuu ja kasvaneet geopoliittiset jännitteet ovat varjostaneet taloutta koko vuoden ajan niin maailmalla, Euroopassa kuin Suomessa. Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen ja Lähi-idän konflikti lisäävät globaalisti epävarmuutta talouden näkymistä ja tulevasta kehityksestä.

Suomen taloudessa oli alkuvuodesta vielä varsin suotuisiakin merkkejä, kun työllisyys oli korkealla tasolla ja pandemian jälkeen erityisesti palveluille riitti kysyntää. Loppuvuotta kohden talouden yleiskuva alkoi rakentamisen hyytymisen vanavedessä synkentyä nopeasti ja Suomi lähti vuoteen 2024 taantumassa. Kuluvana vuonna talouden odotetaan kuitenkin yleisesti piristyvän muun muassa inflaation hidastumisen, ennakoitujen korkojen laskun ja kotitalouksien tulokehityksen parantamassa ostovoimaa.

Tilastokeskuksen mukaan kuluttajahinnat kohosivat Suomessa keskimäärin 6,2 prosenttia vuonna 2023. Kuluttajahintojen nousu on hidastunut selvästi alkuvuoden huippulukemista. Inflaatiota on hidastanut erityisesti energian, öljyn ja muiden raaka-aineiden hintojen lasku. Myös elintarvikkeiden hintojen nousu on hidastunut jo useita kuukausia peräkkäin. Valtiovarainministeriö (VM) arvioi joulukuun ennusteessaan Suomen inflaation jatkavan edelleen hidastumista kahteen prosenttiin vuonna 2024. Inflaation odotetaan painuvan alle kahden prosentin vuosina 2025 ja 2026.

VM:n mukaan Suomen bruttokansantuote (BKT) supistui 0,5 prosenttia vuonna 2023. Korkea korkotaso ja hintojen nousu kurittivat kuluttajien ostovoimaa ja kasvattivat yritysten kustannuksia. Vaikutukset näkyivät niin yksityisen kulutuksen kuin koko talouden heikossa kehityksessä. Kuluvana vuonna suhdanteen odotetaan kääntyvän jälleen suotuisammaksi ja Suomen BKT:n kasvavan 0,7 prosenttia. Kasvu vauhdittuu 2,0 prosenttiin vuonna 2025 ja 1,6 prosenttiin vuonna 2026.

Kuluttajien ostovoiman heikentyminen vaikutti myös Suomen vähittäiskauppaan, jossa myynnin volyyymi jäi hieman edellisvuotta matalammaksi.

Matkailu- ja ravitsemisalaa vaikeuttavat vähittäiskaupan tavoin kuluttajien heikentynyt ostovoima ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset. Suomen matkailulle tärkeiden kansainvälisten matkailijoiden kuten venäläisten, kiinalaisten ja japanilaisten vähentynyt määrä heijastuu negatiivisesti alan kysyntään. Suomi joutuu kilpailemaan yhä enemmän muiden Pohjoismaiden kanssa EU-maista ja Yhdysvalloista tulevista matkailijoista. Myös kotimainen kysyntä on laskenut ja myynti jäi edellisvuotta alhaisemmaksi. Kasvua hankaloittavat edelleen muun muassa henkilöstön saatavuushaasteet, vaikka tilanne on vaikeimmista ajoista hieman helpottunut.

Pääkaupunkiseudulla väestönkasvu oli ennätysellisen suurta vuonna 2023. Väestönkasvu nojasi pääosin ulkomailta ja muualta Suomesta tulevaan muuttoliikkeen

seen. Kasvua HOK-Elannon toimialueella oli ennakkotietojen mukaan 27 167 henkilöä (19 633) eli 1,9 prosenttia (1,4%). Toimialueella asui vuodenvaihteessa 1 475 224 henkilöä (1 448 802) eli 26,3 prosenttia (26,0 %) koko Suomen väestöstä.

KEHITYS S-RYHMÄSSÄ 2023

S-ryhmän muodostavat osuuskaupat ja Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (SOK) tytäryhtiöineen. S-ryhmän veroton vähittäismyynti vuonna 2023 oli 14 208 miljoonaa euroa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 5,5 prosenttia.

S-ryhmässä oli joulukuun lopussa 2 007 toimipaikkaa, kun niitä oli 1 984 edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Alueosuuksia oli 19 ja paikallisosuuskautta kuusi.

S-ryhmän bonusjärjestelmään kuuluviin osuuskauppoihin liittyi vuoden 2023 aikana 113 780 uutta asiakasomistajaa. Osuuskauppojen jäsenmäärä oli vuoden lopussa 2 577 010. Rahallista etua maksettiin asiakasomistajille yhteensä 529 miljoonaa euroa.

S-ryhmän investoinnit olivat 667 miljoonaa euroa, kun ne edellisvuonna olivat 557 miljoonaa euroa.

S-ryhmän yhteenlaskettu konsolidoimaton tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 474 miljoonaa euroa voitollinen. Edellisvuonna tulos oli 314 miljoonaa euroa voitollinen.

HOK-ELANNON VUODEN 2023 TAPAHTUMAT

Asiakasomistajuudessa nähtiin vuonna 2023 historiallisia ennätyslukuja. Asiakasomistajille maksettiin ennennäkemättömät yli 90 miljoonaa euroa Bonusta ja maksutapaetua – määrä on 3,5 prosenttia HOK-Elanto-konsernin liikevaihdosta. Niin ikään asiakasomistajien määrä kasvoi vuonna 2023 ennätyksellistä tahtia: osuuskaupan omistajaksi liittyi yli 37 000 uutta asiakasomistajaa – tämä vastaa noin 30 prosenttia koko S-ryhmän uusista asiakasomistajista. Vuoden lopussa HOK-Elannon toimialueen yhdeksän kunnan kotitalouksista 78,2 prosenttia oli asiakasomistajia.

HOK-Elanto lanseerasi osana S-ryhmää maaliskuussa 2023 Tilipäivä-markkinointikonseptin kirkastamaan asiakasomistajuuden kokonaishyötyä. Tilipäivää vietetään joka kuun 10. päivä, ja sen avulla asiakasomistajuuden etuja ja bonusohjelmaa tuodaan esiin uudella, erityisesti nuoria puhuttelevalla tavalla. Kampanjan keskiössä on henkilökunnan pukeutuminen tilipäivävaatteisiin. Asiakasomistajuuden vetovoi-
masta ja kampanjan onnistumisesta kertoo kampanjan saama markkinoinnin ammattilaisten antama palkinto, sekä S-Etukortin nouseminen sijalle 6. Suomen arvostetuimmat brändit -mittauksessa.

HOK-Elanto jatkoi vuonna 2023 pitkäjänteisesti palveluiden kehittämistä asiakasomistajilleen. HOK-Elanto investoi vuoden 2023 aikana pääkaupunkiseudun ruokakauppa- ja ravintolaverkoston sekä muiden palveluiden kehittämiseen yli 95 miljoonaa euroa. HOK-Elanto avasi uuden Prismat Vantaan Myyrmäkeen, uudet S-

marketit Espoon Tapiolaan Ainoa-kauppakeskukseen, Vantaan Porttipuistoon ja Kivistöön sekä uudet Alepat Espoossa Westendiin, Helsingissä Fallkullaan ja Veräjämäkeen, Vantaalla Pähkinärinteeseen sekä Hyvinkäälle. Vantaan Jumboon entisen Fafa'sin tilalle avattiin täysin uusi, laadukkaaseen kebabiin keskittynyt Babista. Kitty's muutti Dublinerin paikalle keskustan Kaivopihalle. Ravintoloita uudistettiin kaksi: Helsingin Vilhonkadulla Kaisla ja Keskuskadulla La Famiglia.

ABC-latauksen verkostonkehitykseen investoitiin vuoden aikana voimakkaasti ja asiakasomistajien nopeasti kasvavaan latauspisteiden kysyntään vastattiin avaamalla kuusi uutta latausasemaa. HOK-Elannon ABC-latausverkosto kattaa 37 latausasemalla ja 316 latauspisteellä laajasti koko toimialueen.

Osana HOK-Elannon jatkuvaa yli 400 yksikön verkoston kehitystä vastaavasti yksiköitä myös suljettiin ja osassa konsepti muuttui. Toimipaikkamäärältään HOK-Elannon suurimmassa päivittäistavarakauppaketju Alepassa toiminta päättyi Helsingissä Iso-Roobertinkadulla, kauppakeskus Forumissa, Elielissä, Runeberginkadulla, Kalasatamassa, Tapanilassa sekä Espoossa Karakalliassa ja Keilaniemessä. Kauppakeskus Itiksessä sijaitsevan Food Market Herkun liiketoiminta päättyi kesäkuussa ja kauppakeskus Ainoassa Espoon Tapiolassa sijaitsevan Food Market Herkun paikalle avattiin syyskuussa S-market. Ravintoloista Fafa's Herttoniemi ja Sports Academy Helsingissä, Jyvänen Martinlaakso Vantaalla sekä Fafa's Pohjois-Tapiola Espoossa sulki ovensa.

Vuoden 2023 lopussa HOK-Elannolla oli yhteensä 408 toimipaikkaa pääkaupunkiseudun ja kehyskuntien, eli Espoon, Helsingin, Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Tuusulan ja Vantaan alueella.

Ruoan verkkokaupassa myynti on jatkanut kasvuaan vuosi vuodelta ja markkinajohdatus vahvistui edelleen: liikevaihto kasvoi 11 prosenttia 100 miljoonaan euroon ja verkkokaupan osuus koko päivittäistavaramyynnistä oli yli viisi prosenttia. HOK-Elanto rakennuttaa parhaillaan Vantaalle, Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyyteen vuonna 2024 käyttöön otettavaa, yli 100 robotilla automatisoitua ruoan verkkokaupan keräilykeskusta, joka mahdollistaa nykyisen toimituskapasiteetin kaksinkertaistamisen.

LIKEVAIHTO JA TULOS

HOK-Elanto-konsernin liikevaihto oli 2 567,1 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen oli 6,3 prosenttia (edellinen vuosi 2 415,5 M€).

HOK-Elannon ylijäämä eli tulos ennen veroja oli 38,0 miljoonaa euroa (1,0 M€). Tuloksen taustalla ovat sekä liiketoimintojen positiivinen vire lähes läpi linjan, että sijoitussalkun arvon kasvu.

Tulos sisältää kertaluonteisiksi katsottavia tuottoja 2,6 miljoonaa (8,1 M€), mistä käyttöomaisuuden myyntivoittoja on 2,3 M€ ja vastaavasti kertaluonteisia kuluja 17,0 miljoonaa euroa (3,1 M€). Kertaluonteisten kulujen nousu johtui mm. tyhjien tilojen vuokravarauksista sekä kiinteistöihin tehdyistä massa-arviointien arvonalennuksista.

Liiketulos oli 16,5 miljoonaa euroa (19,2 M€) eli 0,6 prosenttia liikevaihdosta (0,8 %). Sijoitetun pääoman tuotto oli 5,9 prosenttia (3,6 %) ja oman pääoman tuotto oli 4,0 prosenttia (0,2 %).

HOK-Elanto-konsernin liikevaihto ja liiketulos toimialoittain

	Liikevaihto		Liiketulos	
	2023 M€	muutos %	2023 M€	muutos M€
Marketkauppa	2 217,2	7,1 %	19,0	13,7
Tavaratalokauppa	69,7	5,8 %	0,4	1,1
Ravintolaliiketoiminta	92,6	10,0 %	-0,1	4,3
Liikennekauppa	152,8	-6,2 %	3,6	0,1
Muu liiketoiminta ja hallinto	34,8	5,3 %	-6,5	-22,0
HOK-Elanto konserni yhteensä	2 567,1	6,3 %	16,5	-2,8

Marketkauppa oli edelleen liiketoiminnan vahva tukijalka 2,2 miljardin (2,1 mrd) liikevaihdollaan ja 7,1 prosentin kasvullaan. HOK-Elannolla oli vuoden lopussa 128 Alepaa, 66 S-marketia, 16 Prismaa, yksi Food Market Herkku. Liikevaihdon kasvu johtui mm. uusien toimipaikkojen avauksista ja verkkokaupan kasvusta. Marketkaupan liiketulos oli 19,0 miljoonaa euroa (5,3 M€).

Kahden Sokos-tavaratalon ja 12 Emotion-kosmetiikkamyymälän liikevaihto oli 69,7 miljoonaa (65,9 M€), jossa nousua oli 5,8 prosenttia (4,0 %). HOK-Elannon tavaratalokaupan liiketulos oli 0,4 miljoonaa euroa (-0,6 M€).

Ravintolaliiketoiminnan liikevaihto oli 92,6 miljoonaa euroa (84,1 M€), jossa nousua oli 10,0 prosenttia (55,4%). Ravintoloiden liiketulos oli -0,1 miljoonaa euroa (-4,4 M€). HOK-Elannolla oli vuoden lopussa 70 ravintolaa.

Liikennekaupan liikevaihto oli 152,8 miljoonaa euroa (162,9 M€), jossa laskua oli -6,2 prosenttia (36,7 %). Liikevaihdon lasku johtui polttonesteen hintojen laskusta. Myydyt polttonestelitrat kehittyivät samaan aikaan positiivisesti. Ketjuun kuuluu pääkaupunkiseudulla yhteensä 86 polttoneste-, autopesu- ja sähköautolataus toimipaikkaa. Liiketulos pysyi viime vuoden tasolla ollen 3,6 milj. euroa (3,6 M€).

HOK-Elannon muun liiketoiminnan muodostavat kiinteistöliiketoiminta, omistajapalvelut sekä hautaus- ja lakipalvelut. Muun liiketoiminnan liikevaihto oli 34,8 miljoonaa euroa (33,0 M€). HOK-Elannon Hautaus- ja lakipalvelulla on 12 toimistoa.

KONSERNIRAKENNE

HOK-Elanto-konserni koostuu emoyritys Helsingin Osuuskauppa Elannosta, HOK-Elanto Liiketoiminta Oy:stä (marketkauppa, tavaratalokauppa, liikennekauppa, ravintolaliiketoiminta, Herkkukeittiö sekä omistajapalvelut), HOK-Elanto Palvelu Oy:stä sekä 34 kiinteistöyhtiöstä. Vuoden aikana ostettiin neljä uutta kiinteistöyhtiötä. Konserniin kuuluu 22 osakkuusyhtiötä. Osakkuusyhtiöistä merkittävin on Kauppakeskus Jumbon kiinteistön Vantaalla omistava Kiinteistö Oy Vantaanportin Liikekeskus, josta HOK-Elanto omistaa 27,8 prosenttia.

INVESTOINNIT JA KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNNIT

Vuoden 2023 aikana HOK-Elanto investoi toimipaikkaverkostonsa kehittämiseen 95,6 miljoonaa euroa (63,5 M€). Käyttöomaisuutta myytiin 2,6 miljoonalla eurolla (7,1 M€).

Vuonna 2023 avattiin yhdeksän uutta market yksikköä; Prisma Myyrmanni, kolme S-marketia (Porttipuisto, Tapiola ja Kivistö) sekä viisi uutta Alepaa (Westend, Fallkulla, Veräjämäki, Hämeenkatu ja Pähkinärinne). Uusia ravintoloita avattiin kaksi (Coffee House Asema-Aukio ja Babista Jumbo).

Uusia ABC-latausasemia avautui kuusi (Fallkulla, Porttipuisto, Kivistö, Kaari, Jumbo ja Meira Nova). Uusi omistajapalvelupiste avautui kauppakeskus Myyrmanniin.

RAHOITUS JA SIOITUKSET

Nettorahoitustuotot olivat 21,5 miljoonaa euroa, edellisenä vuonna nettorahoitustuotot olivat -18,2 M€. Nettorahoitustuottojen kasvu johtui sijoitussalkun arvon noususta.

Konsernin maksuvalmius on hyvä. Likvidit sijoitukset ja rahavarat olivat vuoden päättyessä 310,4 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 283,7 M€). Omavaraisuusaste oli 74,4 prosenttia (74,9 %).

HOK-Elannolla on hallituksen hyväksymä rahoitusstrategia ja sijoituspolitiikka. Sijoitustoiminnassa pyritään pitkäjänteisyyteen ja matalariskisyyteen. Tavoitteena on siten sekä säilyttää sijoitettu pääoma että kasvattaa pääomaa ja saada sille tuottoa ilman, että sijoitusomaisuuteen kohdistuu hallituksen päättämää tasoa suurempi riski. Sijoitustoimintaa tulee toteuttaa S-ryhmän vastuullisuusohjelman mukaisesti. Sijoituskohteen toimiala- tai toimintatavat eivät saa olla ristiriidassa HOK-Elannon arvojen tai eettisten ja muiden toimintaperiaatteiden kanssa. Rahoitusinstrumentit on arvostettu vuoden 2016 alusta lähtien kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoisista menettelyä noudattaen käypään arvoon. Sijoitustoiminnan laskennallinen tuotto vuonna 2023 oli 10,3 %, kun edellisenä vuonna se oli -10,7 %.

ASIAKASOMISTAJUUS

HOK-Elannon tehtävänä ei ole maksimoida tilikauden tulosta vaan tuottaa etuja ja palveluita omistajille eli tavallisille suomalaisille kotitalouksille toimialueellaan. Osuustoiminnallinen yritys on olemassa asiakasta varten.

HOK-Elannon asiakasomistajat ostivat Bonusta kerryttäviä tuotteita ja palveluja 2 556 milj. eurolla HOK-Elannosta, S-ryhmästä ja S-ryhmän yhteistyökumppaneilta.

HOK-Elantoon liittyi viime vuonna 37 546 (27 432) uutta asiakasomistajaa. Vuoden lopussa heitä oli 684 232 (664 161). Toimialueen yhdeksän kunnan kotitalouksista 78,2% (76,9%) oli HOK-Elannon asiakasomistajia

Konsernin myynnistä 64,6 % (64,0 %) suuntautui asiakasomistajille. HOK-Elannon asiakasomistajat saivat Bonusta yhteensä 87 miljoonaa euroa (81,1 M€) ja maksutapaetua 3,2 miljoonaa euroa (2,8 M€). Asiakasomistajille maksetun Bonuksen määrä kasvoi seitsemän prosenttia ja maksutapaetu 11 prosenttia.

S-mobiilisovellus tarjoaa asiakasomistajalle mahdollisuuden seurata Bonuksen ja maksutapaedun kertymisen lisäksi omaa ostokäyttäytymistään: esimerkiksi hiilijalanjälkeä, kasvisten määrää, ruoan kotimaisuutta, ostorytmiä ja muovikassien määrää. HOK-Elannon asiakasomistajista, jotka asuvat toimialueella, S-mobiiliin käyttäjiä on 580 tuhatta ja heistä Omat ostot -palvelun käyttäjiä 189 tuhatta.

Omistajapalvelulla on 15 toimipistettä. Prismojen ja Helsingin Sokoksen yhteydessä olevat Omistajapalvelut palvelevat monipuolisesti asiakasomistajuuteen ja S-Pankkiin liittyvissä asioissa. Omistajapalveluissa, kentän asiakaspalvelutehtävissä, työskentelee noin 100 henkilöä

S-PANKKI

S-Pankki tarjoaa ratkaisuja päivittäisten raha-asioiden hoitamiseen, säästämiseen ja hankintojen rahoittamiseen. Maksuton käyttötili, kansainvälinen maksukortti ja pankkitunnukset sähköiseen asiointiin ovat tuntuvia etuja, jotka asiakasomistajat saavat omasta pankistaan. HOK-Elanto omistaa S-Pankista 10,0 prosenttia.

Vuoden 2023 lopussa noin 670 195 (627 000) HOK-Elannon asiakkaalla on käytössä S-Etukorttiin liitetty maksukortti. S-Pankin pankkitunnukset on yli 663 779 (616 000) HOK-Elannon asiakkaalla. S-Pankin taustalla on vahva osuustoiminnallinen arvomaailma ja keväällä 2023 suomalaiset arvioivat S-Pankin Suomen vastuullisimmaksi pankiksi jo 11. kerran peräkkäin Euroopan laajimmassa vastuullisuustutkimuksessa.

OSUUDET JA OSUUSPÄÄOMA

Helsingin Osuuskauppa Elannolla on yksi osuuslaji. Osuuksiin ei liity erityisehtoja. Osuuskunnan osuudet jakautuvat osuuslajeittain seuraavasti:

	2023	2022
Osuudet	684 232	664 161
Osuuspääoma	59 117 012,59	59 117 012,59

Osuuspääoma koostuu jäsenten maksamista osuuspääomaan kirjattujen osuusmaksujen yhteenlasketusta määrästä. Tilikauden aikana on eronneille tai erotetuille jäsenille palautettu heidän maksamansa osuusmaksut välittömästi osuuskunnan sääntöjen mukaisesti. Palautettujen osuuksien lukumäärä oli 17 475 kpl (15 773 kpl) ja osuus kaikista osuuksista 2,6 prosenttia. Palautettuja osuusmaksuja vastaavat osuudet on mitätöity. Osuudesta maksettu vastike vastaa jäsenen eroamishetkellä kertynyttä osuusmaksua, joka täyteen maksaneilla oli 100 euroa. Palautettujen osuusmaksujen yhteismäärä oli 1,6 miljoonaa euroa (1,4 M€).

HENKILÖSTÖ

Henkilökuntaa oli vuoden lopussa 6 825 henkilöä (6 751).

Kokoaikaisiksi henkilötyövuosiksi muutettuna henkilökunnan laskennallinen määrä oli 5 646 henkilöä (5 729). Määrä on laskettu keskimääräisenä ja se jakaantui toimi-aloittain seuraavasti:

	2023	2022
Marketta	4395	4 479
Tavaratalokauppa	187	186
Ravintolaliiketoiminta	661	665
Liikennekauppa	9	9
Muu liiketoiminta, ketjuohjaus ja hallinto	394	390
Yhteensä	5 646	5 729

Toimintaa on kehitetty pitkäjänteisesti yhdessä henkilöstön kanssa ja työtyytyväisyys on ollut jo useiden vuosien ajan selvästi suomalaisten työpaikkojen keskiarvoa korkeammalla tasolla. Vuoden 2023 henkilöstötutkimuksen vastausprosentti oli 94,5 ja tulos oli jälleen hyvällä tasolla (+4,6 korkeampi, kuin Suomen yleisnormi). 87 % vastaajista suosittelee HOK-Elantoa työnantajana. Tunnustuksena henkilöstön korkeasta omistautuneisuudesta HOK-Elannelle myönnettiin Suomen Innostavimmat Työpaikat 2023 -tunnustus.

Sairauspoissaolot lähtivät laskuun vuoden 2023 aikana laskien konsernitasolla 1,5 päivää/työntekijä/vuosi ja liiketoiminnoittain vaihdellen 2–5 päivää/työntekijä/vuosi.

Mielenterveyden sairauspoissaolojen kasvu saatiin pysähtymään vuonna 2022 ja vuoden 2023 aikana pieneen laskuun kuormittavasta tilanteesta huolimatta jatkaen systemaattista työtä mielen hyvinvoinnin kehittämiseksi. MIELI ry myönsi HOK-Elannelle Hyvän mielen työpaikka® -merkin myös vuodelle 2023 osoituksena sitoutumisesta henkilöstön mielenterveyden edistämiseen. Vuonna 2023 jatkoimme koko henkilöstölle suunnattuja Mielen ensiapu -valmennuksia osana työturvallisuuskoulutuskokonaisuutta. Jatkoimme myös esihenkilöiden valmennuksia hyödyntää työyhteisötutkimuksen tuloksia systemaattisesti osana työyhteisöjen kehittämistyötä ja osallistutimme koko henkilökuntaa aikaisempaa enemmän työyhteisötutkimuksen tulosten pohjalta kehittämiskohteiden valintatyöhön.

Työkyvyn tuen keinovalikoima oli vuoden 2023 aikana edelleen hyvin aktiivisesti käytössä. Esimerkiksi varhaisen tuen keskusteluja käytiin 92 % niiden henkilöiden kanssa, joilla on yli 20 poissaolopäivää (+16 %). Työkykyneuvotteluita pidettiin 608 kpl vuonna 2023 yhteensä 379 henkilölle. Osasairausvapaiden käyttö kasvoi 62 % vuoden 2023 aikana osasairausvapaalain muutoksen myötä. Muokattua työtä tehtiin 1521 työvuorua sairauspoissaolon sijaan (+322 vuorua).

Keskimääräinen työsuhteen pituus oli 8 vuotta 2 kuukautta (8 v 4 kk). Henkilökunnan keski-ikä oli 35,1 vuotta (35 vuotta). Naisten osuus koko henkilöstöstä oli 73,4 prosenttia (74 %). Kokoaikaisten työntekijöiden osuus koko henkilöstöstä oli 38,9 prosenttia (41 %). Osuuskaupassa oli työntekijöitä 59 (60) eri maasta. Kesätöitä HOK-Elanto tarjosi noin 2300 nuorelle (2100).

Lakisääteisen työterveyshuollon täydennykseksi HOK-Elanto on tarjonnut henkilöstölleen sairaanhoidon palveluja, vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen ja Sairauskas-san lisäetuuksia. Henkilöstön hyvinvointia on tuettu ePassin kautta, jota henkilö voi monin eri tavoin hyödyntää omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen. Henkilöstön palkitsemiseen käytettiin vuonna 2023 noin 5 miljoonaa euroa (koko henkilöstön tulospalkkion osuus 3,2 m €).

Vuonna 2023 panostukset rekrytointiin ja työnhakijakokemukseen jatkuivat. HOK-Elanto vastaanotti 62 000 työhakemusta, joista 10 600 oli kesätyöhakemuksia ja 6 500 oli tutustu työelämään ja tienaa –harjoitteluhakemuksia. Kesärekrytoinneissa ryhmähaastatteluissa oli ensimmäistä kertaa mukana myös toimipaikkojen esihenkilöitä kaikista eri ketjuista. Vuoden 2023 aikana rekrytoinnissa kaikki uusavausten rekrytointiprosessit tehtiin inhouse -tekemisenä. Hakijakokemus kehittyi erityisesti Tutustu työelämään ja tienaa –harjoittelijoiden rekrytoinneissa, jotka tehtiin ensimmäistä kertaa keskitetysti HR –osaston toimesta ja hakeminen tapahtui uuden rekrytointijärjestelmän kautta.

Vuoden 2023 aikana tehdyt panostukset rekrytointiin, hakijakokemukseen sekä perehdytykseen olivat iso osatekijä siinä, että henkilöstön vaihtuvuus vuonna 2023 oli 22,2 % (29,7 %).

RISKIENHALLINTA

HOK-Elanto-konsernissa pyritään ennakolta tunnistamaan riskitekijät sekä arvioimaan niiden todennäköisyys ja merkittävyys liiketoiminnan tavoitteiden kannalta. HOK-Elannon hallitus on käsitellyt ja hyväksynyt riskienhallintapolitiikan, jossa kuvataan riskienhallinnan tavoitteet, keskeiset toteutustavat ja vastuut. Riskienhallintatyö on jatkuvaa ja sitä toteutetaan johtamisprosessin kaikissa osissa. Riskejä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti, huomioiden strategiset ja operatiiviset riskit.

HOK-Elannon strategisia riskejä tarkastellaan vuosittain lyhyellä (3v.) ja pitkällä (10v.) aikajänteellä.

Merkittävimmät HOK-Elannon lyhyen aikavälin riskit liittyvät yleiseen poliittiseen ja taloudelliseen epävarmuuteen. Tilanteesta aiheutuvia riskejä ovat mm. sähköenergian hintojen epävakaus, kuluttajien ostovoiman ja kuluttajaluottamuksen heikkeneminen sekä Helsingin keskustan kaupallinen hiipuminen.

Päivittäistavarakaupan kilpailukyvyyn varmistaminen on edelleen keskeistä kaupan alan muutoksessa. Pitkällä aikavälillä merkittävimmät riskit liittyvät HOK-Elannon näkökulmasta mm. kulutustottumusten, työelämän ja liikkumisen muutosten kehittymiseen ja niiden vaikutuksiin kuluttajakäyttäytymiseen.

Lisäksi osana S-ryhmää HOK-Elannon riippuvuus SOK:n palvelutuotannosta, erityisesti yhteisten hankinta- ja logistiikkatoimintojen sekä tietojärjestelmien osalta, muodostaa riskejä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Strategisia riskejä hallitaan sekä HOK-Elannon omilla että S-ryhmätason toimenpiteillä.

HOK-Elannossa kiinnitetään erityistä huomiota asiakkaiden turvallisuuteen sekä henkilöstön työturvallisuuteen ja hyvinvointiin. Jokaisella toimipaikalla on omat ohjeensa ja suunnitelmansa, jotka perustuvat työympäristön riskien tunnistamiseen. Henkilökuntaa koulutetaan säännöllisesti, jotta he tuntevat turvallisuuteen liittyvät ohjeet ja osaavat huolehtia asiakkaiden turvallisuudesta.

VASTUULLISUUS

Kohti kestävän kuluttamisen uutta normaalia

Kestävä tuotanto ja kulutus ovat yksi maailmanlaajuisista kestävän kehityksen tavoitteista. Ilmastoystävällisen ruokavalion keskeinen ajatus on, että syömällä terveellisesti voi toimia myös ilmaston kannalta järkevästi. Suomalaiset arvostavat kotimaista ruokaa sen turvallisuuden, puhtauden, luotettavuuden ja työllistävän vaikutuksen vuoksi. Tavoitteenamme on, että vuonna 2030 myymästämme ruoasta vähintään 65 prosenttia on kasvipohjaista ja 80 prosenttia on kotimaassa valmistettua.

HOK-Elannossa myydyistä tuotteista 62,2 % on kasvipohjaisia. Kasvipohjaisten tuotteiden myyntiä ovat vauhdittaneet mm. satokauden kasvisten esiin nostaminen sekä Alle euron hevi –kokeilu hedelmä- ja vihannesosastolla. Lisäksi S-market -ketju oli mukana jälleen kymmenettä kertaa järjestetyssä Vegaanihaasteessa. HOK-Elannon ravintoloissa tuore porsaan- ja broilerin liha on 100 % kotimaista ja ravintolat ilmoittavat käyttämänsä lihan alkuperämaan avoimesti asiakkailleen. Ruokalistoilta löytyy aina myös luomu- ja vegaanivaihtoehtoja ja Lihaton lokakuu –kampanja toi lihattoman vaihtoehdon kuukauden ajaksi Chico's -ketjun ja ravintola Memphis'n ruokalistoilte.

Edistämme kestävää kaupungistumista ja asiakkaidemme hiilineutraalia liikkumista on edistetty toimimalla kaupunkipyörien pääyhteistyökumppanina Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. HOK-Elannossa avattiin 74 uutta ABC-sähköauton latauspistettä, joista 24 oli suurteholatauspisteitä. Kasvu oli voimakasta myös lataustapahtumissa, joissa määrä nousi huimalla 74 prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2023 loppuun mennessä HOK-Elannon toimialueelta on ABC-latausasemia yhteensä 37 toimipaikassa.

Kohti kestävää kasvua - luonnonvaroja kunnioittaen

Ilmastonmuutoksen haasteisiin vastaaminen ja työ kiertotalouden edistämiseksi ovat jatkuneet kaikilla liiketoiminta-alueilla ohjaten näin matkaa kohti hiilinegatiivista S-ryhmää vuonna 2025.

Merkittävimmät päästöt toiminnassa syntyvät kaupan kylmälaitteista. Kaikissa myymälöissä siirrytään luonnollisten kylmäaineiden käyttöön kylmätekniikassa vuoteen 2030 mennessä. Vuoden 2023 lopussa 64 prosenttia myymälöistä käytti luonnollista kylmäainetta.

Myymälöiden kylmälaitosten tuottaman lauhdelämmön hyödyntämistä kiinteistöjen lämmityksessä jatkettiin. Kerrostalon kivijalassa sijaitsevan Alepa Pietarinkadun re-

montin jälkeen kylmlaitteiden tuottama lämpö ohjataan kerrostalokiinteistön lämmitysjärjestelmään, jolloin koko taloyhtiön lämmityskustannukset pienenevät. Ratkaisu tehostaa myymälän kylmäjärjestelmän toimintaa ja samanaikaisesti se vähentää myymälän sähkönkulutusta.

Seitsemäs HOK-Elannon toimialueelle rakennettu aurinkovoimala Prisma Viikin katonalla on kooltaan koko verkoston ylivoimaisesti suurin. Aurinkoenergian vuosituotantoarvio on 437 MWh ja se kattaa noin 20–25 prosenttia Prisman vuotuisesta sähkönkulutuksesta.

HOK-Elanto on sitoutunut puolittamaan hävikin vuoteen 2030 mennessä ja hävikin vähentämisessä keskeiset työkalut ovat tilaustoiminnan ja ennustettavuuden kehittämisessä. Punalaputetut tuotteet ja illan tupla-alennus vähentävät hävikkiä silloin, kun kysynnässä tapahtuu odottamattomia muutoksia. S-marketeissa käyttöön otetut Hyvikki-laatikot saivat edellisvuonna hyvän vastaanoton asiakkaiden keskuudessa ja sen innoittamana Alepa-ketjussa otettiin käyttöön oma Hyvikkihevi, jossa syömäkelpoisia, mutta hehkeimmät hetkensä nähneitä hedelmiä ja vihanneksia myydään euron kilohintaan. Prisma-ketjussa pilotoitiin kolmessa myymälässä näitä molempia toimintamalleja. Myynnistä poistettuja, mutta käyttökelpoisia hedelmiä, kasviksia ja leipomotuotteita myytiin vuodessa 309 000 Hyvikkilaatikollista. Myynnistä poistettuja, syömäkelpoisia elintarvikkeita ohjataan säännöllisesti myymälöistä reilulle 40 ruoka-apua tarjoavalle yhteistyökumppanille.

Vuonna 2023 saavutimme etuajassa vuoteen 2025 asetetun tavoitteemme ohjata toiminnasta syntyvät jätteet 80 prosenttisesti kierrätykseen. HOK-Elannon toimipaikkojen tuottaman jätteen kokonaismäärä on laskenut vuodesta 2013 alkaen joka vuosi ja edelliseen vuoteen verrattuna se laski peräti 4 prosenttia. Erityistä huomiota on kiinnitetty sekajätteen vähentämiseen sekä erilaisten muovien erilliskeräämiseen sekajätteestä. Polttonestekaupan ympäristöriskien toimenpideohjelma on käynnissä.

Uudelleen käytettävien tavaroiden helppoon kierrättämiseen tarkoitettuja Boksi-keräyspisteitä lisättiin Prisma Itäkeskukseen ja Prisma Viikkiin sekä pienempiä Boksi-keräyskalusteita S-marketteihin Herttoniemessä, Espoonlahdessa ja Saunalahdessa. Itsepalveluperiaatteella toimiva Kierrätyskeskuksen lahjoituspiste Boksiin asiakkaat voivat tuoda uudelleenkäyttöön sopivaa tavaraa maksutta myymälän aukioloaikojen mukaisesti.

Tuoteturvallisuus on osa vastuullisuutta ja sen tärkeänä työkaluna on elintarvikkeiden omavalvonta. Kaikki HOK-Elannon toimipaikat ovat saaneet kuntien viranomaisten valvontatarkastuksissa oivallisen tai hyvän arvosanan. Sijoittajana HOK-Elanto toimii vastuullisesti ja arvioi sijoitustoimintaansa säännöllisesti tunnistaakseen sijoituskohteiden merkityksen kestäväen kehityksen edistämiseksi.

Kohti yhdenvertaista maailmaa – eriarvoisuutta poistaen

Nuorten työllistäminen ja työllistymisen edistäminen on ollut vahvasti HOK-Elannon tavoitteena jo vuosien ajan. Yli 2000 kesätyöntekijää työllistyi niin lyhyemmissä Tutustu työelämään ja tienaa -harjoitteluissa kuin pidemmissäkin työsuhteissa.

Olemme sitoutuneet toimimaan syrjimättömästi ja yhdenvertaisuusperiaatteiden mukaisesti ja haluamme edistää ihmisoikeuksien toteutumista omassa toiminnassamme. Monikulttuurisuus on osa HOK-Elannon arkea. HOK-Elanto on jo vuosia kouluttanut ja palkannut maahanmuuttajia ja siten edistänyt heidän sopeutumistaan suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään. Osana Elinkeinoelämän keskusliiton Työstä turvaa -hanketta HOK-Elanto on työllistänyt 15 sotaa paennutta ukrainalaista Prismoissa ja S-marketeissa.

HOK-Elanto auttaa myös monien erityisryhmien sopeutumista ja suvaitsevaisuuden lisäämistä työllistämällä mm. kehitysvammaisia ja mielenterveyskuntoutujia. MIELI ry myönsi HOK-Elannelle toistamiseen Hyvän mielen työpaikka® -merkin osoituksena sitoutumisesta henkilöstön mielenterveyden edistämiseen. HOK-Elanto lahjoitti 67 000 euroa Mieli ry:lle nuorten mielenterveystyön edistämiseen. Joululahjoituksen saaja valittiin äänestyksellä noin 6700 henkilöstön jäsenen kesken.

Yhteistyökumppanit

HOK-Elannon Bonuspartnerit tarjoavat asiakasomistajille palveluita, joita osuuskauppa ei itse tuota, kuten terveys-, vakuutus-, optikko-, apteekki-, risteily-, media- sekä kulttuuripalveluita. Yhteistyökumppaneita, joiden toimintaa HOK-Elanto tuki vuonna 2023 olivat muun muassa Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkipyörät, Lasten Päivän Säätiö ja NYTin Yrityskylä.

HALLINTO

HOK-Elannon keskeiset hallintoelimet ovat edustajisto, hallintoneuvosto ja hallitus.

Vuonna 2023 hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi OTK, eMBA Heli Puura, 1. varapuheenjohtajana kansanedustaja, THM Sari Sarkomaa ja 2. varapuheenjohtajana teatteritaiteen maisteri Irina Krohn. Hallintoneuvoston muut jäsenet vuonna 2023 olivat kauppatieteiden kandidaatti Arto Bryggare, kansanedustaja Atte Kaleva (26.4.2023 alkaen), talousjohtaja Anne Karjalainen, kansanedustaja Kimmo Kiljunen, kansanedustaja, LT Mia Laiho, toimittaja Björn Månsson, erityisasiantuntija Mika Raatikainen, yrittäjä Antti Rantalainen, kansanedustaja Wille Rydman (4.4.2023 saakka), valtiotieteiden tohtori Anu Suoranta, kaupunkitutkija, tekniikan tohtori Kaarin Taipale, ryhmäpäällikkö Anita Tuohino, Kari Uotila ja erityisasiantuntija Johanna Värmälä. Henkilökunnan edustajina hallintoneuvostossa toimivat ryhmäpäällikkö Roope Kämppi ja päätyösuojeluvaltuutettu Christa Pessi.

Vuonna 2024 hallintoneuvoston puheenjohtajana jatkaa OTK, eMBA Heli Puura sekä 1. varapuheenjohtajana kansanedustaja, THM Sari Sarkomaa ja hallintoneuvoston 2. varapuheenjohtajana teatteritaiteen maisteri Irina Krohn. Hallintoneuvoston muina jäseninä jatkavat kauppatieteiden kandidaatti Arto Bryggare, kansanedustaja Atte Kaleva, talousjohtaja Anne Karjalainen, kansanedustaja Kimmo Kiljunen, kansanedustaja, LT Mia Laiho, erityisasiantuntija Mika Raatikainen, yrittäjä Antti Rantalainen, kaupunkitutkija ja tekniikan tohtori Kaarin Taipale, valtiotieteiden tohtori Anu Suoranta, ryhmäpäällikkö Anita Tuohino, Kari Uotila ja erityisasiantuntija Johanna Värmälä. Uutena jäsenenä hallintoneuvostossa aloitti lääkäri Pekka Reinikainen. Henkilökunnan edustajina jatkavat ryhmäpäällikkö Roope Kämppi ja päätyösuojeluvaltuutettu Christa Pessi.

Vuonna 2023 hallituksen jäseninä toimivat toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen (hallituksen puheenjohtaja), toimitusjohtaja Markku Uitto (varapuheenjohtaja), professori Jaakko Aspara, oikeustieteen kandidaatti, ekonomi Tuula Entelä, toimitusjohtaja Taru Keronen, kauppatieteiden maisteri Pekka Laaksonen ja Managing Director Reetta Peltola.

Vuonna 2024 hallituksen puheenjohtajana jatkaa toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen ja varapuheenjohtajana toimitusjohtaja Markku Uitto. Muut hallituksen jäsenet ovat professori Jaakko Aspara, oikeustieteen kandidaatti, ekonomi Tuula Entelä, toimitusjohtaja Taru Keronen, kauppatieteiden maisteri Pekka Laaksonen ja Managing Director Reetta Peltola.

Tilikauden 2023 tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, joka jatkaa tilintarkastajana myös tilikaudella 2024.

HOK-Elanto-konsernin johtoryhmän muodostavat v. 2024 toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen, toimialajohtaja Kimmo Nikula (S-market, Alepa, Food Market Herkku, sekä Hautaus- ja Lakipalvelu), toimialajohtaja Lassi Juntunen (Prisma, ABC, verkkokauppa), toimialajohtaja Henriikka Puolanne (ravintolat, Sokos ja Emotion), talous- ja hallintojohtaja Juha Ilvonen, kiinteistöjohtaja Jyrki Karjalainen, viestintä- ja markkinointijohtaja Tuomas Ahola, henkilöstöjohtaja Kaisa Tuuliainen ja muutosjohtaja Kirsi Vehkaluoto.

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Vuoden 2024 näkymät ovat erityisesti alkuvuoden osalta haastavat ja ilmassa on paljon epävarmuuksia. Talouden yleinen heikentyminen, kasvaneet kustannukset ja tulevaisuuden epävarmuudet lisäävät kuluttajien ja yritysten varovaisuutta. Taantumasta ei kuitenkaan odoteta pitkäkestoista. Inflaatio on nopeasti hidastumassa ja myös korkojen odotetaan kääntyvän laskuun, mikä parantaa kotitalouksien ostovoimaa. Suomen BKT:n uskotaan kääntyvän kasvuun jo kuluvan vuoden aikana.

Kuluvan vuoden aikana on tarkoitus avata yksi uusi Alepa ja yksi uusi S-market. HOK-Elanto panostaa jatkossakin voimakkaasti verkkokauppaan. HOK-Elanto rakennuttaa parhaillaan Vantaalle, Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyyteen vuonna 2024 käyttöön otettavaa, yli 100 robotilla automatisoitua ruoan verkkokaupan keräilykeskusta, joka mahdollistaa nykyisen toimituskapasiteetin kaksinkertaistamisen.

Arvioitu investointien määrä vuonna 2024 on 87 M€. Henkilökunnan määrän arvioidaan kasvavan n. 130 henkilöllä vuoden 2024 aikana. HOK-Elannon liikevaihdon arvioidaan kasvavan hieman. Liiketoiminnan tuloksen ennakoidaan pysyvän edellisen vuoden tasolla.

HALLITUKSEN ESITYS VOITTOA TAI TAPPIOTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

Helsingin Osuuskauppa Elannon jakokelpoinen ylijäämä 31.12.2023 on 597.395.305,06 €.

Hallitus ehdottaa, että Helsingin Osuuskauppa Elannon tilikauden 1.1.- 31.12.2023 ylijäämä 35.898.167,12 € jätetään edellisten tilikausien ylijäämätillille.

TULOSLASKELMA	Liite	Konserni		Osuuskauppa	
		1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Liikevaihto	1	2 567 062 082,98	2 415 489 066,08	85 607 097,35	80 335 522,34
Liiketoiminnan muut tuotot	2	3 603 269,34	9 224 144,49	2 171 699,59	5 617 388,80
Materiaalit ja palvelut	3				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		1 866 995 722,68	1 765 195 074,58	6 360 135,60	6 089 666,54
Ulkopuoliset palvelut		46 830 922,75	49 679 962,45	22 170,14	134 604,51
		1 913 826 645,43	1 814 875 037,03	6 382 305,74	6 224 271,05
Henkilöstökulut	4				
Palkat ja palkkiot		210 704 953,19	197 131 584,00	11 137 803,48	10 248 568,77
Henkilösivukulut		47 401 107,03	43 875 673,12	2 683 207,60	2 583 358,22
		258 106 060,22	241 007 257,12	13 821 011,08	12 831 926,99
Poistot ja arvonalentumiset	5	64 071 113,13	55 482 505,56	14 352 867,54	9 080 176,12
Liiketoiminnan muut kulut					
Toimitilavuokrat		122 748 405,76	104 121 078,86	31 336 975,20	20 860 433,01
Muut kulut	6, 7, 8	195 455 461,11	190 004 800,02	18 598 813,91	20 031 910,67
		318 203 866,87	294 125 878,88	49 935 789,11	40 892 343,68
Liikelyjäämä (-alijäämä)		16 457 666,67	19 222 531,98	3 286 823,47	16 924 193,30
Osuus osakk.yr. tuloksista (+/-)		-489 575,85	-390 878,17		
Rahoitustuotot ja -kulut	9	22 015 139,40	-17 799 929,19	22 099 731,72	-17 425 107,43
Ylijäämä (alijäämä) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		37 983 230,22	1 031 724,62	25 386 555,19	-500 914,13
Tilinpäätössiirrot	10			20 422 509,78	120 610,08
Tuloverot	11	-7 560 038,64	493 939,63	-9 910 897,85	60 112,81
Vähemmistöosuudet (+/-)		141 052,43	178 908,74		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		30 564 244,01	1 704 572,99	35 898 167,12	-320 191,24

TASE		Konserni		Osuuskauppa	
	Liite	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	12	48 296 584,89	43 039 482,52	1 146 326,87	1 469 228,31
Aineelliset hyödykkeet	12	352 438 139,75	344 229 828,69	147 257 887,11	150 849 194,57
Sijoitukset	13				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				79 756 445,92	69 480 664,76
Osakkuusyritysosakkeet		43 792 145,31	39 844 640,51	48 037 363,76	44 454 805,45
Muut sijoitukset		142 277 974,26	137 280 271,88	240 789 003,14	235 283 592,98
		586 804 844,21	564 394 223,60	516 987 026,80	501 537 486,07
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus	14	83 126 516,54	90 316 199,02	158 423,77	127 888,29
Pitkäaikaiset saamiset	15, 16	3 250 439,85	2 688 201,41	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	17, 18	59 197 915,05	51 431 522,77	25 588 978,90	7 414 569,84
Rahoitusarvopaperit	19	204 122 805,07	169 623 575,65	204 122 805,07	169 623 575,65
Rahat ja pankkisaamiset		106 320 580,00	114 066 563,68	87 912 027,03	99 650 315,70
		456 018 256,51	428 126 062,53	317 782 234,77	276 816 349,48
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 042 823 100,72	992 520 286,13	834 769 261,57	778 353 835,55
VASTATTAVAA		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA	20				
Osuuspääoma		59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59
Vararahasto		67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00
Osuusmaksurahasto		11 588 317,39	9 812 991,85	11 588 317,39	9 812 991,85
Edellisten tilikausien tulos		606 444 281,31	604 153 803,84	561 497 137,94	561 817 329,18
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		30 564 244,01	1 704 572,99	35 898 167,12	-320 191,24
		774 713 855,30	741 788 381,27	735 100 635,04	697 427 142,38
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	21			0,00	4 122 509,78
VÄHEMMISTÖOSUUDET		976 610,19	1 178 875,75		
PAKOLLISET VARAUKSET	22	15 668 029,56	6 956 307,85	6 057 034,21	132 454,21
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma	23	6 489 307,88	6 799 626,22	14 554 060,67	13 728 448,10
Laskennallinen verovelka	24	11 554,57	1 694 466,40		
Lyhytaikainen vieras pääoma	25, 26	244 963 743,22	234 102 628,64	79 057 531,65	62 943 281,08
		251 464 605,67	242 596 721,26	93 611 592,32	76 671 729,18
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 042 823 100,72	992 520 286,13	834 769 261,57	778 353 835,55

RAHOITUSLASKELMA		Konserni		Osuuskauppa	
	Viite	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyijäämä		16 457 666,67	19 222 531,98	3 286 823,47	16 924 193,30
Oikaisut liikelyijäämään	(1)	69 972 923,07	50 320 323,58	18 108 298,38	3 941 780,62
Käyttöpääoman muutos	(2)	11 543 181,65	-8 308 496,18	-1 657 596,80	-77 808,07
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.erä ja veroja		97 973 771,39	61 234 359,38	19 737 525,05	20 788 165,85
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-4 139 104,07	-668 370,48	-5 773 281,67	-806 093,81
Saadut korot ja muut rahoitustuotot		10 364 625,57	5 826 841,97	12 850 286,21	6 330 181,82
Maksetut tuloverot		-4 916 103,35	-3 273 402,96	-4 814 273,77	-3 268 624,19
Liiketoiminnan rahavirta		99 283 189,54	63 119 427,91	22 000 255,82	23 043 629,67
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-68 265 778,47	-57 662 623,82	-10 232 451,97	-16 133 165,28
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-16 059 648,38	-291 109,42	-15 273 670,94	-72 705,42
Investoinnit muihin sijoituksiin		-11 250 512,34	-5 559 448,36	-7 124 314,74	-5 559 448,36
Myönnetty lainat		0,00	0,00	-4 675 270,00	-1 200 000,00
Lainojen lyhennykset		0,00	0,00	84 831,04	0,00
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		296 991,13	577 064,32	0,00	463 490,51
Luovutustulot muista sijoituksista		2 309 749,52	6 536 126,43	2 309 749,52	6 431 021,61
Lainasaamisten takaisinmaksut		0,00	2 800 000,00	4 167 562,22	9 947 920,38
Muiden sijoitusten lisäys		-117 942 578,95	-43 432 928,81	-117 942 578,95	-43 432 928,81
Muiden sijoitusten vähennys		98 644 796,37	38 998 462,91	98 644 796,37	38 998 462,91
Saadut osingot investoinneista		2 905 223,81	2 403 612,90	2 904 761,31	2 403 215,40
Investointien rahavirta		-109 361 757,31	-55 630 843,85	-47 136 586,14	-8 154 137,06
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Pitkäaikaisten lainojen nostot		34 594,54	0,00	850 000,00	1 450 000,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)		466 348,46	37 778,40	10 716 400,56	1 487 463,87
Osuuspääoman muutos		1 831 803,53	1 503 946,91	1 831 803,53	1 503 946,91
Maksetut osuuspääoman korot		-162,44	-11 882,72	-162,44	-11 882,72
Konserniavustukset		0,00	0,00	0,00	-15 700 000,00
Rahoituksen rahavirta		2 332 584,09	1 529 842,59	13 398 041,65	-11 270 471,94
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)					
		-7 745 983,68	9 018 426,65	-11 738 288,67	3 619 020,67
Rahavarat tilikauden alussa					
		114 066 563,68	105 048 137,03	99 650 315,70	96 031 295,03
Rahavarat tilikauden lopussa					
		106 320 580,00	114 066 563,68	87 912 027,03	99 650 315,70
Oikaisut liikelyijäämään	(1)				
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		-2 338 300,45	-4 297 292,36	-1 927 260,54	-4 167 552,49
Poistot ja arvonalentumiset		64 071 113,13	55 482 505,56	14 352 867,54	9 080 176,12
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		8 240 110,39	-864 889,62	5 682 691,38	-970 843,01
		69 972 923,07	50 320 323,58	18 108 298,38	3 941 780,62
Käyttöpääoman muutos	(2)				
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos		-9 923 331,20	-8 258 152,21	-4 030 025,62	-1 472 359,89
Vaihto-omaisuuden muutos		7 189 682,48	-12 128 618,42	-30 535,48	6 724,33
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos		14 276 830,37	12 078 274,45	2 402 964,30	1 387 827,49
		11 543 181,65	-8 308 496,18	-1 657 596,80	-77 808,07

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Helsingin Osuuskauppa Elanto (HOK-Elanto) hoitaa konsernin rahoitus-, talous-, kiinteistö-, markkinointi-, henkilöstö- ja jäsenhallintotehtävät. HOK-Elanto myy säännöllisesti hallintopalveluita ja vuokraa toimitiloja tytäryhtiöilleen ja jossain määrin myös konsernin ulkopuolelle. Nämä hallintopalveluiden myyntituotot ja vuokratuotot kirjataan HOK-Elannon liikevaihtoon.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET**Konsernitilinpäätöksen laajuus ja konsernirakenteen muutokset**

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät HOK-Elannon lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa HOK-Elannolla on välittömästi tai välillisesti enemmän kuin puolet osakkeiden tuottamista äänistä tai joissa sillä muutoin on määräysvalta. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yritykset konsernin omistusosuuksineen on esitetty taseen vastaavien liitetiedoissa.

Tilikauden aikana HOK-Elanto osti seuraavien yhtiöiden koko osakekannan: Kiinteistö Oy Karakallion Liikekeskus, Kiinteistö Oy Mäntsälän Keskustie 1 ja Kiinteistö Oy Riha ja ne on sisällytetty konsernitilinpäätökseen hankinta-ajankohdasta alkaen. Lisäksi HOK-Elanto osti 16% osuuden Kiinteistö Oy Kauppa-Martista ja omistaa kaupan jälkeen koko osakekannan.

HOK-Elanto on ostanut 10% lisäosuuden Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagalleriasta ja se yhdistellään jatkossa konserniin osakkuusyhtiönä.

Sisäisen omistuksen eliminointi

Konsernin sisäinen tytäryhtiöosakkeiden omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmän mukaan vähentämällä osakkeiden hankintameno sekä tytäryhtiöiden omasta pääomasta määrä, joka vastaa konsernin omistusosuutta. Tilikauden 1999 alun jälkeen hankittujen tytäryritysten omaan pääomaan on luettu myös laskennallisella verovelalla vähennettynä poistoero ja verotusperusteiset varaukset.

Eliminoinneissa syntyneet erot on siltä osin kuin ne ovat johtuneet kiinteistöjen käypien ja kirjanpitoarvojen erosta jaettu ao. käyttöomaisuuserille ja loput on esitetty konserniliikearvona. Niiden tytäryhtiöiden osalta, joissa em. jakoa ei ole suoritettu, eliminointierot käsitellään yhtenä eränä eli konserniliikearvona konsernitaseessa.

Rakennuksiin kohdistetut konserniaktiivat ja -passiivat poistetaan/tuloutetaan omaisuuserän poistosuunnitelman mukaan.

Sisäiset liiketapahtumat

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on eliminoitu konsernin sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, käyttöomaisuuden sisäiset myyntivoitot sekä keskinäiset saamiset ja velat. Konsernitilinpäätöksessä vaihto-omaisuuteen ei sisälly sisäistä katetta.

Vähemmistöosuus

Vähemmistöosuudet omasta pääomasta ja tuloksesta on erotettu ja esitetty erikseen tilinpäätöksessä.

Osakkuusyhtykset

Osakkuusyhtiöt on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta ja muista oman pääoman muutoksista oikaistuna mahdollisella konserniliikearvon poistoilla (konsernireservin tuloutuksella) ja saaduilla osingoilla on esitetty omana eränään konsernituloslaskelmassa.

Konsernitaseessa osakkuusyhtiöiden hankintamenoon ja konsernin omaan pääomaan on lisätty konsernin osuus hankinnan jälkeen kertyneestä osakkuusyhtiön nettovarallisuudesta sisältäen myös tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on kirjattu taseeseen hankintamenoonsa tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan.

Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen välittömien menojen mukaiseen hankintamenoon vähennettynä vuosittain kirjanpidossa tehdyillä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaisten poistojen ja kirjattujen poistojen erotus esitetään konsernin yhtiöiden tuloslaskelmissa tilinpäätössiirtona ja niiden taseissa mainittujen poistojen kertynyt erotus yhtenä eränä tilinpäätössiirtojen kertymässä. Pysyvien vastaavien poistamattoman hankintamenon pysyvät arvonalentumiset on kirjattu kuluksi arvonalentumisina. Pysyvien vastaavien tasearvoihin ei sisälly arvonorotuksia.

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden alkuperäiseen hankintamenoon ja arvioituun taloudelliseen pitoaikaan. Poistot on laskettu kohteen käyttöönottokauden alusta alkaen.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat: _____ vuosia

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

ICT-ohjelmat ja lisenssit	3-5
Liikearvo, konserniliikearvo	5
Huoneistojen perusparannusmenot	5
Ketjuliittymismaksut	5
Tiejärjestelymenot	10
Vuokra-alueiden kestopäällysteet	10
Muut pitkävaikutteiset menot	5

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Rakennukset	25
Väestönsuojat	25
Säiliöt, katokset ja muut rakennelmat	5-10
Koneet ja kalustot	
ravintolakalusto	5
päivittäis- ja erikoistavarakalusto	5
ICT-laitteistot ja konttorikalusto	5
kuljetuskalusto	5
autonpesukalusto ja polttonestejakelumittarit	6
rakennusten koneet ja laitteet	5
toimipaikkojen kassajärjestelmät	5
digital signage -infonäytöt	3
Kestopäällysteet	10
Muut aineelliset hyödykkeet	10

Toimitilavuokrat

Toimitilavuokriin kirjataan toimipaikkojen vuokrauksesta syntyvät vuokratulot. Niihin liittyvistä pitkäaikaisista vuokrasopimuksista syntyvät vuokravastuut on esitetty liitetiedoissa.

Vastaiset menot ja menetykset

Vastaiset menot ja menetykset, joihin on sitouduttu, on kirjattu kuluksi luonteensa mukaisesti asianomaiseen kulueraan. Taseessa kyseiset kuluvaraukset on esitetty pakollisina varauksina ja siirtovelkoina.

Rahoitusvarat ja – velat

Rahoitusvälineet arvostetaan kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoista menettelyä noudattaen käypään arvoon. Käypään arvoon arvostaminen koskee sijoitussalkussa olevia rahoitusvaroja. Rahoitusvälineistä muut saamiset ja muut rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon.

Sijoitussalkku koostuu lyhytaikaisissa varoissa esitetyistä rahasto-osuuksista, joukkolainoista ja osakkeista sekä pysyvien vastaavien sijoituksissa esitetyistä osakkeista. Sijoitussalkku arvostetaan käypään arvoon käyttäen tilinpäätöspäivän toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenuon, koska niiden arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista. Käypään arvoon arvostetut rahoituserät kirjataan tulosvaikutteisesti noudattaen IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Transaktiomenot sisällytetään hankintamenuon.

Lainat ja saamiset koostuvat rahavaroista, myönnettyistä lainoista sekä myynti- ja muista saamisista. Muut rahoitusvelat sisältävät korollisia velkoja sekä osto- ja muita velkoja. Rahoitusvarojen ja velkojen merkitsemisessä noudatetaan selvityspäivän mukaista käytäntöä.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Sijoitussalkussa olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset on muutettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Näiden osalta kurssiero sisältyy käyvän arvon muutokseen. Muita ulkomaan rahan määräisiä saamia ja velkoja ei ollut.

Saamisten arvonalentumisperiaate

Raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että muuhun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Jos muuhun kuin sijoitussalkkuun kuuluvan saamisen arvonalentumisesta on saatu objektiivinen näyttö, kertynyt tappio kirjataan tuloslaskelmaan arvonalentumistappioksi. Jos saamisen arvo myöhemmin nousee ja nousun voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappiokirjauksen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan ja kirjataan tulosvaikutteisesti. Tilikaudella ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Eläkejärjestelyt

Konserniin kuuluvien yhtiöiden henkilökunnan sekä lakisääteinen eläketurva että tätä täydentävä vapaaehtoinen lisäeläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Johdon lisäeläke-etuudet

Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet kuuluvat maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn piiriin. Vuosittaisen lisäeläkemaksun suuruus on toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten osalta 2,6 kuukauden kiinteää kokonaispalkkaa vastaava summa ja alin mahdollinen eläkeikä kertyneen lisäeläkerahaston osalta on 60 vuotta.

Lisäksi myös ketjujohdolla on lisäeläkejärjestely, jonka vuosittainen lisäeläkemaksun suuruus on ketjujohdon osalta 1,3 kuukauden kiinteää kokonaispalkkaa vastaava summa, ja alin mahdollinen eläkeikä kertyneen lisäeläkerahaston osalta 60 vuotta.

Laskennalliset verot

HOK-Elanto-konserniin liittyvät laskennalliset verot on kirjattu alla kerrottujen periaatteiden ja kirjanpitolautakunnan yleisohjeen mukaisesti. Yhdistelytoimenpiteistä aiheutuva laskennallinen verovelka ja -saaminen sisältyy konsernitaseen laskennalliseen verovelkaan ja -saamiseen sekä niiden muutos konsernituloslaskelman laskennallisen verovelan ja -saamisen muutokseen.

Varovaisuuden periaatteen mukaisesti konsernitaseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena. Laskennassa on käytetty 20,0 prosentin verokantaa.

Erillistilinpäätöksissä esitetyt tilinpäätössiirtojen kertymät on konsernitaseessa jaettu laskennalliseksi verovelaksi ja omaksi pääomaksi. Laskennallisen veron muutos on esitetty konsernin tuloslaskelmassa. Verotettavaan tuloon palautettavat poistot (hyllypoistot) on edellä mainittua laskennallista verovelkaa laskettaessa otettu huomioon vähentävänä tekijänä.

Konserniyhtiöiden pakollisista varauksista ja vahvistetuista tappioista johtuva laskennallinen verosaaminen on esitetty konsernitaseessa ja sen muutos konsernituloslaskelmassa. Kiinteistötytäryhtiöissä, joissa on vähemmistöomistusta, rakennuksista tehdään pääosassa yhtiöistä tuloksen mukaiset poistot. Konsernitasolla yhtiöistä on kirjattu suunnitelman mukaiset poistot, joihin sisältyviin kertyneisiin lisäpoistoihin kohdistuvaa laskennallista verosaamista ei ole otettu huomioon.

Konsernin sisäiset käyttöomaisuuden myyntivoitot ovat pääsääntöisesti syntyneet ennen vuotta 1989, jolloin ko. erät eivät olleet veronalaisia. Sisäisten katteiden eliminoinnissa ei ole syntynyt laskennallista verosaamista.

Konserniyhtiöissä osakkeista, maa-alueista ja rakennuksista tehdyistä, mutta verotuksessa vähentämättömistä arvonalennuksista, ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska sen realisoitumista ei pidetä todennäköisenä. Myöskään konsernitasolla tehdyistä arvonalennuksista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista.

Kohdistetuista konserniaktiivoista ja -passiivoista ei ole kirjattu laskennallista veroa, koska syntyneet konserniaktiivat ja -passiivat ovat kokonaisuudessaan kohdistettu liiketoiminnan kannalta keskeisiin rakennuksiin ja maa-alueisiin, joita ei ole tarkoitus luovuttaa konsernin ulkopuolelle.

Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

HOK-Elannon taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

	Konserni 2023	Konserni 2022	Osuuskauppa 2023	Osuuskauppa 2022
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
1. Liikevaihto toimialoitain				
Marketauppa	2 217 220 110,44	2 069 582 650,44		
Tavaratalokauppa	69 704 814,52	65 877 214,00		
Ravintolaliiketoiminta	92 554 451,03	84 120 047,00		
Polttoneste- ja autopesukauppa	152 828 074,47	162 897 385,32		
Muu liiketoiminta ja hallinto	34 754 632,52	33 011 769,32	85 607 097,35	80 335 522,34
Yhteensä	2 567 062 082,98	2 415 489 066,08	85 607 097,35	80 335 522,34
2. Liiketoiminnan muut tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	2 346 915,88	5 443 751,35	1 927 260,54	5 307 451,17
Vuokratuotot	953 266,15	1 151 379,82	1 835,52	1 731,60
Muut	303 087,31	2 629 013,32	242 603,53	308 206,03
Yhteensä	3 603 269,34	9 224 144,49	2 171 699,59	5 617 388,80
3. Materiaalit ja palvelut				
Ostot tilikauden aikana	1 859 806 040,20	1 777 323 693,00	6 390 671,08	6 082 942,21
Varastojen muutos	7 189 682,48	-12 128 618,42	-30 535,48	6 724,33
Ulkopuoliset palvelut	46 830 922,75	49 679 962,45	22 170,14	134 604,51
Yhteensä	1 913 826 645,43	1 814 875 037,03	6 382 305,74	6 224 271,05
4. Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	210 704 953,19	197 131 584,00	11 137 803,48	10 248 568,77
Eläkekulut	38 020 744,19	35 236 986,41	2 256 333,83	2 172 731,32
Muut henkilösivukulut	9 380 362,84	8 638 686,71	426 873,77	410 626,90
Yhteensä	258 106 060,22	241 007 257,12	13 821 011,08	12 831 926,99
Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot on esitetty kohdassa 27.				
5. Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	57 962 494,28	53 902 505,56	8 244 248,69	7 500 176,12
Arvonalentumiset	6 108 618,85	1 580 000,00	6 108 618,85	1 580 000,00
Yhteensä	64 071 113,13	55 482 505,56	14 352 867,54	9 080 176,12
Poistojen ja poistoeron muutosten tase-eräkohtainen erittely sisältyy taseen liitetietojen pysyvien vastaavien ja tilinpäätössiirtojen kertymän erittelykohtiin.				
6. Liiketoiminnan muut kulut				
Kiinteistö-, kalusto ja tarvike	122 561 531,16	113 414 547,73	10 441 185,77	9 881 535,43
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	8 139 601,25	9 217 800,61	368 853,16	463 269,92
Markkinointi- hallinto ja muut	64 754 328,70	67 372 451,68	7 788 774,98	9 687 105,32
Yhteensä	195 455 461,11	190 004 800,02	18 598 813,91	20 031 910,67
7. Tilintarkastajan palkkiot				
Tilintarkastuspalkkiot	70 600,00	102 424,55	23 650,00	45 895,00
Todistukset ja lausunnot	36 455,35	52 925,00	9 100,00	34 602,50
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	107 055,35	155 349,55	32 750,00	80 497,50
8. Pakollisten varausten lisäykset (-) tai vähennykset (+)				
Vaakaikäytössä oleviin tiloihin kohdistuvat vuokra	-8 474 571,32	-232 927,57	-5 944 989,00	-24 703,00
Vaakaikäytössä oleviin tiloihin kohdistuvat vuokra	255 689,31	802 204,58	24 703,00	703 457,00
Muiden vastaisten menojen ja menetysten	-541 771,82	-102 417,00	-4 294,00	-2 000,00
Muiden vastaisten menojen ja menetysten vähe	48 932,12	90 000,00	0,00	0,00
Yhteensä	-8 711 721,71	556 860,01	-5 924 580,00	676 754,00
9. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot pysyvien vastaavien sijoituksista				
Osinkotuotot omistusyhteisyrityksiltä	2 904 455,51	2 403 035,40	2 904 455,51	2 403 035,40
Osinkotuotot muilta	768,30	577,50	305,80	180,00
Yhteensä	2 905 223,81	2 403 612,90	2 904 761,31	2 403 215,40
Korkotuotot pysyvien vastaavien sijoituksista				
Saman konsernin yritysiltä			2 754 647,24	560 559,88
Muilta	6 285 137,54	4 270 062,68	1 267,36	45 367,36
Yhteensä	6 285 137,54	4 270 062,68	2 755 914,60	605 927,24
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yritysiltä			3 481,14	2 282,69
Muilta	19 267 691,36	1 516 525,35	25 261 936,01	5 692 326,93
Yhteensä	19 267 691,36	1 516 525,35	25 265 417,15	5 694 609,62
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	25 552 828,90	5 786 588,03	28 021 331,75	6 300 536,86

	Konserni 2023	Konserni 2022	Osuuskauppa 2023	Osuuskauppa 2022
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista			3 054 085,91	0,00
Korko- ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille			1 374 826,77	152 186,35
Muille	6 442 913,31	25 990 130,12	4 397 448,66	25 976 673,34
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	6 442 913,31	25 990 130,12	5 772 275,43	26 128 859,69
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä (+/-)	22 015 139,40	-17 799 929,19	22 099 731,72	-17 425 107,43
Erittely rahoitustuotoista				
Nettotuotot lainoista ja saamisista, konsernin ulk	2 822 619,11	265 603,44	2 536 635,59	221 654,41
Nettotuotot lainoista ja saamisista, konsernin sisäiset			2 758 128,38	562 842,57
Nettotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti a	18 362 763,89	-20 416 517,49	18 365 721,12	-20 417 949,56
Muut rahoitustuotot	1 722 408,56	2 405 423,21	2 904 465,40	2 403 083,91
	22 907 791,56	-17 745 490,84	26 564 950,49	-17 230 368,67
Erittely rahoituskuluista				
Nettokulut jaks.hankintamenoön kirjattavista rah	57 336,08	53 774,88	36 076,51	42 552,41
Nettokulut jaks.hankintamenoön kirjattavista rahoitusveloista, kons.sis.			1 374 826,77	152 186,35
Muut rahoituskulut	835 316,08	663,47	3 054 315,49	0,00
	892 652,16	54 438,35	4 465 218,77	194 738,76
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	22 015 139,40	-17 799 929,19	22 099 731,72	-17 425 107,43
10. Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos			4 122 509,78	120 610,08
Konserniavustus			16 300 000,00	0,00
Yhteensä			20 422 509,78	120 610,08
11. Tuloverot				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta tilikaudelta	9 863 354,45	101 829,59	9 850 785,04	0,00
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	60 112,81	-61 607,10	60 112,81	-60 112,81
Verotettavan tulon mukaiset verot	9 923 467,26	40 222,49	9 910 897,85	-60 112,81
Laskennallisen verovelan/-saamisen muutos	-2 363 428,62	-534 162,12		
Yhteensä	7 560 038,64	-493 939,63		
Laskennalliset verosaamiset ja -velat, joita ei ole kirjattu taseeseen				
Laskennallinen verosaaminen			1 679 839,66	773 853,61
Laskennallinen verovelka			0,00	541 376,89
TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
12. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	1 002 849,02	953 697,02	980 000,00	980 000,00
Lisäykset	362 121,67	186 110,48	8 820,00	0,00
Vähennykset	-156 443,82	-162 155,08	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	10 386,40	25 196,60	-8 820,00	0,00
Hankintameno 31.12.	1 218 913,27	1 002 849,02	980 000,00	980 000,00
Kertyneet poistot 1.1.	577 162,87	626 401,62	980 000,00	882 000,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-156 443,82	-162 155,08	0,00	0,00
Tilikauden poistot	155 225,43	112 916,33	0,00	98 000,00
Kertyneet poistot 31.12.	575 944,48	577 162,87	980 000,00	980 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	642 968,79	425 686,15	0,00	0,00
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	67 643 145,89	67 643 145,89		
Hankintameno 31.12.	67 643 145,89	67 643 145,89		
Kertyneet poistot 1.1.	66 795 943,17	66 525 355,25		
Tilikauden poistot	253 345,42	270 587,92		
Kertyneet poistot 31.12.	67 049 288,59	66 795 943,17		
Kirjanpitoarvo 31.12.	593 857,30	847 202,72		
Muut aineettomat hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	92 833 270,66	88 799 620,47	3 730 478,26	4 361 534,10
Lisäykset	6 814 477,93	8 518 427,13	239 022,28	88 500,04
Vähennykset	-6 757 273,25	-9 473 681,35	-218 159,80	-956 321,47
Siirrot erien välillä	3 272 027,73	4 988 904,41	90 159,32	236 765,59
Hankintameno 31.12.	96 162 503,07	92 833 270,66	3 841 500,06	3 730 478,26

	Konserni 2023	Konserni 2022	Osuuskauppa 2023	Osuuskauppa 2022
Kertyneet poistot 1.1.	51 963 314,75	46 786 191,45	2 283 590,95	2 540 843,87
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-6 755 616,64	-9 473 681,35	-218 159,80	-776 482,76
Tilikauden poistot	15 792 905,28	14 650 804,65	629 742,04	519 229,84
Kertyneet poistot 31.12.	61 000 603,39	51 963 314,75	2 695 173,19	2 283 590,95
Kirjanpitoarvo 31.12.	35 161 899,68	40 869 955,91	1 146 326,87	1 446 887,31
Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut				
Hankintameno 1.1.	896 637,74	1 192 033,59	22 341,00	553 829,09
Lisäykset	13 954 046,94	6 393 215,12	2 892,50	1 967 583,17
Siirrot erien välillä	-2 952 825,56	-6 688 610,97	-25 233,50	-2 499 071,26
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 897 859,12	896 637,74	0,00	22 341,00
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	17 670 793,19	17 670 793,19		
Hankintameno 31.12.	17 670 793,19	17 670 793,19		
Kertyneet poistot 1.1.	17 670 793,19	17 670 793,19		
Kertyneet poistot 31.12.	17 670 793,19	17 670 793,19		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00		
Konserniliikearvo taseessa 31.12.	0,00	0,00		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	48 296 584,89	43 039 482,62	1 146 326,87	1 469 228,31
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet				
Omlistetut				
Hankintameno 1.1.	97 925 392,66	95 963 501,10	42 995 331,39	38 984 854,26
Yritysjärjestelyt	1 394 384,17	0,00	0,00	2 495 997,13
Lisäykset	5 333,22	3 974 894,38	0,00	3 945 367,75
Vähennykset	-8 615,43	-2 495 997,13	0,00	-2 495 997,13
Siirrot erien välillä		482 994,31	0,00	65 109,38
Hankintameno 31.12.	99 316 494,62	97 925 392,66	42 995 331,39	42 995 331,39
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	19 926 450,34	21 422 447,47	2 160 170,00	2 160 170,00
Kertyneet arvonalennukset fuusio 31.3.		0,00	0,00	1 495 997,13
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset		-1 495 997,13	0,00	-1 495 997,13
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	19 926 450,34	19 926 450,34	2 160 170,00	2 160 170,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	79 390 044,28	77 998 942,32	40 835 161,39	40 835 161,39
Vuokraoikeudet				
Hankintameno 1.1.	550 649,63	536 996,40	286 165,06	286 165,06
Yritysjärjestelyt	134 322,13	0,00		
Lisäykset	2 123 140,00	13 653,23	2 074 800,00	0,00
Hankintameno 31.12.	2 808 111,76	550 649,63	2 360 965,06	286 165,06
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	36 815,80	36 815,80	36 815,80	36 815,80
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	36 815,80	36 815,80	36 815,80	36 815,80
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 771 295,96	513 833,83	2 324 149,26	249 349,26
Maa- ja vesialueet yhteensä	82 161 340,24	78 512 776,15	43 159 310,65	41 084 510,65
Rakennukset ja rakennelmat				
Omlistetut				
Hankintameno 1.1.	363 904 403,65	333 585 063,80	161 524 112,96	130 779 589,39
Yritysjärjestelyt	7 871 301,42	0,00		
Lisäykset	11 990 236,43	2 716 722,17	2 748 628,11	2 511 813,55
Vähennykset	-25 006,41	-2 208 657,53	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	8 956 040,97	29 811 275,21	6 884 331,83	28 232 710,02
Hankintameno 31.12.	392 696 976,06	363 904 403,65	171 157 072,90	161 524 112,96
Kertyneet poistot 1.1.	174 078 905,00	159 718 959,22	57 355 917,97	49 275 596,42
Yritysjärjestelyt	2 408 749,20	0,00		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-24 868,77	-2 205 081,72	0,00	0,00
Tilikauden poistot	15 642 462,24	14 985 027,50	6 992 377,54	6 500 321,55
Arvonalennukset	6 108 618,85	1 580 000,00	6 108 618,85	1 580 000,00
Kertyneet poistot 31.12.	198 213 866,52	174 078 905,00	70 456 914,36	57 355 917,97
Kirjanpitoarvo 31.12.	194 483 109,54	189 825 498,65	100 700 158,54	104 168 194,99
Rakennukset ja rakennelmat yhteensä	194 483 109,54	189 825 498,65	100 700 158,54	104 168 194,99

	Konserni 2023	Konserni 2022	Osuuskauppa 2023	Osuuskauppa 2022
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	195 371 113,74	195 044 206,05	2 124 614,81	2 492 217,42
Yritysjärjestelyt	3 101,64	0,00		
Lisäykset	12 734 299,38	17 128 363,87	266 328,81	180 222,01
Vähennykset	-24 922 442,08	-25 006 712,25	-886 639,07	-311 059,03
Siirrot erien välillä	8 877 247,17	8 205 256,07	45 629,37	-236 765,59
Hankintameno 31.12.	192 063 319,85	195 371 113,74	1 549 933,92	2 124 614,81
Kertyneet poistot 1.1.	128 366 024,01	129 443 324,26	1 131 176,32	1 251 465,53
Yritysjärjestelyt	3 061,59	0,00		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-24 835 231,11	-24 931 852,24	-858 756,47	-490 897,74
Tilikauden poistot	26 134 904,71	23 854 551,99	610 112,91	370 608,53
Kertyneet poistot 31.12.	129 668 759,20	128 366 024,01	882 532,76	1 131 176,32
Kirjanpitoarvo 31.12.	62 394 560,65	67 005 089,73	667 401,16	993 438,49
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	1 689 211,34	1 689 211,34	671 741,66	671 741,66
Lisäykset	32 612,50	0,00		
Hankintameno 31.12.	1 721 823,84	1 689 211,34	671 741,66	671 741,66
Kertyneet poistot 1.1.	1 613 409,94	1 584 730,42	628 680,26	616 664,06
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00	62,35	0,00	0,00
Tilikauden poistot	20 096,20	28 617,17	12 016,20	12 016,20
Kertyneet poistot 31.12.	1 633 506,14	1 613 409,94	640 696,46	628 680,26
Kirjanpitoarvo 31.12.	88 317,70	75 801,40	31 045,20	43 061,40
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	8 810 662,76	22 758 507,69	4 559 989,04	21 662 917,65
Lisäykset	22 663 025,57	22 658 757,08	5 126 049,54	8 695 819,53
Siirrot erien välillä	-18 162 876,71	-36 606 602,01	-6 986 067,02	-25 798 748,14
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 310 811,62	8 810 662,76	2 699 971,56	4 559 989,04
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	352 438 139,75	344 229 828,69	147 257 887,11	150 849 194,57
13. Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Hankintameno 1.1.			71 294 411,05	71 390 028,11
Lisäykset			11 026 057,83	72 705,42
Vähennykset			0,00	-168 322,48
Hankintameno 31.12.			82 320 468,88	71 294 411,05
Kertyneet arvonalennukset 1.1.			1 813 746,29	1 813 746,29
Arvonalennukset			750 276,67	0,00
Kertyneet arvonalennukset 31.12.			2 564 022,96	1 813 746,29
Kirjanpitoarvo 31.12.			79 756 445,92	69 480 664,76
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Määrä 1.1.			71 422 966,32	77 370 886,70
Lisäykset			3 525 270,00	1 200 000,00
Vähennykset			-4 167 562,22	-7 147 920,38
Määrä 31.12.			70 780 674,10	71 422 966,32
Kirjanpitoarvo 31.12.			70 780 674,10	71 422 966,32
Pääomalainasaamiset saman konsernin yrityksiltä				
Määrä 1.1.			26 457 433,54	28 922 433,54
Lisäykset			1 150 000,00	0,00
Vähennykset			0,00	-2 465 000,00
Määrä 31.12.			27 607 433,54	26 457 433,54
Kertyneet arvonalennukset 1.1.			0,00	1 500 000,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset			0,00	-1 500 000,00
Kertyneet arvonalennukset 31.12.			0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.			27 607 433,54	26 457 433,54
Pääomalainojen olennaisimmat lainaehdot:				
Lainoilla ei ole ennalta määrättyä erääntymispäivää. Lainojen pääoma saadaan palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättäneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä			98 388 107,64	97 880 399,86

	Konserni 2023	Konserni 2022	Osuuskauppa 2023	Osuuskauppa 2022
Osuudet omistusyhteisyrityksissä				
Osakkuusyritysosakkeet				
Hankintameno 1.1.	40 312 828,52	37 771 706,62	45 322 993,39	43 690 993,39
Lisäykset	4 343 941,73	0,00	4 247 613,11	357 000,00
Vähennykset	-103 978,73	-33 878,10	-372 596,52	0,00
Siirrot erien välillä	1 947 860,45	2 575 000,00	1 947 860,45	1 275 000,00
Hankintameno 31.12.	46 500 651,97	40 312 828,52	51 145 870,43	45 322 993,39
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	468 187,93	-831 812,07	868 187,94	868 187,94
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset	1 119 999,99	1 300 000,00	1 119 999,99	0,00
Arvonalennukset	1 120 318,74	0,00	1 120 318,74	0,00
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	2 708 506,66	468 187,93	3 108 506,67	868 187,94
Kirjanpitoarvo 31.12.	43 792 145,31	39 844 640,59	48 037 363,76	44 454 805,45
SOK:n osuudet				
Hankintameno 1.1.	42 010 500,00	40 823 000,00	42 010 500,00	40 823 000,00
Lisäykset	2 909 000,00	1 187 500,00	2 909 000,00	1 187 500,00
Hankintameno 31.12.	44 919 500,00	42 010 500,00	44 919 500,00	42 010 500,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	44 919 500,00	42 010 500,00	44 919 500,00	42 010 500,00
Muut omistusyhteisyritysosuudet				
Määrä 1.1.	64 885 382,04	63 346 508,05	64 885 382,04	63 346 508,05
Lisäykset	102 000,00	1 538 873,99	102 000,00	1 538 873,99
Määrä 31.12.	64 987 382,04	64 885 382,04	64 987 382,04	64 885 382,04
Kirjanpitoarvo 31.12.	64 987 382,04	64 885 382,04	64 987 382,04	64 885 382,04
Osuudet omistusyhteisyrityksissä yhteensä	153 699 027,35	146 740 522,63	157 944 245,80	151 350 687,49
Osakkuusyrityksistä johtuvan konserniaktiivan polstamatta oleva määrä				
	13 201 501,89	13 488 220,51		
Osakkuusyrityksistä johtuvan konsernireservin tulouttamatta oleva määrä				
	-319 284,01	-345 789,78		
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	32 821 027,15	33 433 560,74	32 943 948,83	33 601 258,27
Lisäykset	4 064 894,24	2 403 443,62	4 064 894,24	2 403 443,62
Vähennykset	-66 840,90	-1 740 977,21	-66 840,90	-1 785 753,06
Siirrot erien välillä	-1 947 860,45	-1 275 000,00	-1 947 860,45	-1 275 000,00
Hankintameno 31.12.	34 871 220,04	32 821 027,15	34 994 141,72	32 943 948,83
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	2 486 637,75	2 486 637,75	2 486 637,75	2 545 431,18
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalentumiset	-1 120 000,43	0,00	-1 120 000,16	-58 793,43
Arvonalentumiset	1 183 490,50	0,00	1 183 490,67	0,00
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	2 550 127,82	2 486 637,75	2 550 128,26	2 486 637,75
Muut osakkeet ja osuudet 1.1.	0,00	-626,80	0,00	-626,80
Käyvän arvon muutos	0,00	626,80	0,00	626,80
Muut osakkeet ja osuudet 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	32 321 092,22	30 334 389,40	32 444 013,46	30 457 311,08
Sijoituksiin sisältyy 3.607.184,01 euroa noteeraamattomia osakkeita (2022 eur 58.290,87), joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määriteltävissä.				
Muut saamiset muilta				
Määrä 1.1.	50 000,36	3 577 151,15	50 000,00	2 850 000,00
Vähennykset	-0,36	-2 800 000,00	0,00	-2 800 000,00
Siirrot erien välillä	0,00	-727 150,79	0,00	0,00
Määrä 31.12.	50 000,00	50 000,36	50 000,00	50 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	50 000,00	50 000,36	50 000,00	50 000,00
Sijoitukset yhteensä	186 070 119,57	177 124 912,39	368 582 812,82	349 219 063,19

Konsernin ja emoyhtiön omistamat yritykset 31.12.2023

Emoyhtiön omistamat konserniyritykset		Osakkeiden / osuuksien omistusosuus %
HOK-Elanto Liiketoiminta Oy	Helsinki	100
HOK-Elanto Palvelu Oy	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Nihtisilta 4	Espoo	100
Kiinteistö Oy Syystie 19	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Hyvinkään Kauppa-Matti	Helsinki	100
Hokki-Kiinteistöt Oy	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Korson Kauppakeskus	Vantaa	100
Kiinteistö Oy Keravan Kauppakaari 2	Kerava	100
Kiinteistö Oy Espoon Siitakatu	Espoo	100
Kiinteistö Oy Lommilan Kauppakeskus	Espoo	100
Kiinteistö Oy Espoon Kutojantie 1	Espoo	100
Kiinteistö Oy Keravan Kauppakaari 17	Kerava	100
Kiinteistö Oy Hyrylän Portti	Tuusula	100
Kiinteistö Oy Saunalahden Portti	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Peltokuumolantie 2	Hyvinkää	100
Kiinteistö Oy Koivuhaan Liikekeskus	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Vantaan Kanerva	Vantaa	100
Kiinteistö Oy Pukimäen Portti	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Helsingin Capellanranta	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Niittylänpolku 14	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Espoon Sokinsuontie 4	Espoo	100
Kiinteistö Oy Niittylänpolku 16	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Vantaan Pähkinärinteen liikekeskus	Vantaa	100
Kiinteistö Oy Kauppa-Martti	Vantaa	100
Kiinteistö Oy Karakallion Liikekeskus	Espoo	100
Kiinteistö Oy Mäntsälän Keskustie 1	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Riha	Helsinki	100
Vuosaaren Liikekeskus Oy	Helsinki	57
Korson Liiketalo Oy	Vantaa	76
Jakomäen Kauppakeskus Oy	Helsinki	87
Hakunilan Kiinteistöalo Oy	Vantaa	61
Pihlajamäen Ostoskeskus Oy	Helsinki	74
Kiinteistö Oy Espoon Joosepinkuja 2	Espoo	53
Kiinteistö Oy Kalevankatu 31	Kerava	76
Kiinteistö Oy Soukan Liiketalo	Espoo	62
Rajatorpan Ostoskeskus Oy	Vantaa	77

HOK-Elanto konsernissa oli 31.12.2023 emoyhtiön
Helsingin Osuuskauppa Elannon lisäksi 36 tytäryhtiötä,
joista kiinteistöyhtiöitä on 34.

Emoyhtiön omistama omistusyhteisyrittäjä

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (SOK), Helsinki
Omistusosuus 19,94 %, osuus äänivallasta 5,7 % ja
osuuksien kirjanpitoarvo 44,9 milj. euroa.
SOK:n oma pääoma 31.12.2023 oli 861,4 milj. euroa ja
SOK:n voitto vuodelta 2023 oli 25,8 milj. euroa.

Emoyhtiön omistamat osakkuusyritykset		Osakkeiden / osuuksien omistusosuus %
Kiinteistö Oy Helsinginkatu 1	Helsinki	41
Kannelmäen Liikekeskus Oy	Helsinki	41
Kaivospuhos Oy	Vantaa	39
Kiinteistö Oy Haukilahden Kauppakeskus	Espoo	37
Asunto-Osakeyhtiö Siilitie 6	Helsinki	30
As. Oy Puistotalo	Helsinki	29
Kiinteistö Oy Vantaanportin Liikekeskus	Vantaa	28
Kiinteistö Oy Säterintie 2	Helsinki	28
Kiinteistö Oy Tapulikaupungin palvelutalo	Helsinki	28
As Oy Hyvinkään Hämeenaukio	Hyvinkää	28
Haaga III Liikekeskus Oy	Helsinki	28
As Oy Bulevardin sonaatti	Helsinki	27
As Oy Castreninkatu 9-11	Helsinki	26
Mikkolan Liikekiinteistö Oy	Vantaa	26
As. Oy Porvoonkulma	Helsinki	25
Asunto-Osakeyhtiö Vihdintie 7	Helsinki	25
Kiinteistö Oy Laajalahden Liikekeskus	Espoo	25
Asunto Oy Ylhäinen	Helsinki	25
Kiinteistö Oy Erätori	Helsinki	24
Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagalleria	Helsinki	22
Kivenlahden tori Oy	Helsinki	22
Munkkivuoren Ostoskeskus Oy	Helsinki	21

Osakkuusyrityksiä on yhteensä 22.

	Konserni 2023	Konserni 2022	Osuuskauppa 2023	Osuuskauppa 2022
14. Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	1 603 901,33	1 792 004,95	0,00	0,00
Tavarat	81 522 615,21	88 524 194,07	158 423,77	127 888,29
Yhteensä	83 126 516,54	90 316 199,02	158 423,77	127 888,29
15. Pitkäaikaiset saamiset				
Muut saamiset	49 050,13	50 250,13	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	49 050,13	50 250,13	0,00	0,00
16. Laskennallinen verosaaminen				
Jaksotuseroista ja väliaikaisista eroista	3 201 389,72	2 637 951,28		
Yhteensä	3 201 389,72	2 637 951,28		
17. Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	27 661 520,10	22 486 059,49	1 294 190,22	1 407 599,49
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			439 044,53	974 672,59
Muut saamiset			21 540 636,59	69 049,04
Siirtosaamiset			1 046 819,44	662 124,30
Yhteensä			23 026 500,56	1 705 845,93
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä				
Myyntisaamiset	14 327 706,90	12 055 122,92	25 180,14	27 610,91
Siirtosaamiset	11 257 228,44	11 501 103,27	828 951,51	1 079 244,27
Yhteensä	25 584 935,34	23 556 226,19	854 131,65	1 106 855,18
Muut saamiset	2 607 618,40	1 140 782,08	305 983,27	788 753,24
Siirtosaamiset	3 343 841,21	4 248 455,01	108 173,20	2 405 516,00
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	59 197 916,05	51 431 622,77	25 588 978,90	7 414 669,84
18. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Henkilöstökulut	2 711 600,79	1 206 233,94	38 000,00	28 027,38
Rahoituserät	0,00	13 243,51	0,00	30 401,30
Siirtosaamiset SOK-yhtymältä	11 257 228,44	11 501 103,27	828 951,51	1 079 244,27
Verosaamiset	959,98	2 165 721,52	959,98	2 165 721,51
Vuokrat	0,00	0,00	1 046 819,44	644 966,51
Muut siirtosaamiset	631 280,44	863 256,04	69 213,22	198 523,60
Siirtosaamiset yhteensä	14 601 069,65	15 749 558,28	1 983 944,15	4 146 884,57
19. Rahoitusarvopaperit				
Muut osakkeet ja osuudet	204 122 805,07	168 536 051,42	204 122 805,07	168 536 051,42
Muut arvopaperit muilta	0,00	1 087 524,23	0,00	1 087 524,23
Yhteensä	204 122 805,07	169 623 575,65	204 122 805,07	169 623 575,65

Osakkeet ja osuudet koostuvat sijoitusvarallisuutena olevista osake- ja korkorahasto-osuuksista sekä suomalaisista noteeratuista ja noteeraamattomista osakkeista. Muut arvopaperit muilta koostuvat suorista joukkovelkakirjalainasijoituksista.

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

20. OMA PÄÄOMA				
Osuuspääoma	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59
Osuuspääoma 31.12.	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59
Vararahasto	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00
Vararahasto 31.12.	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	126 117 012,59	126 117 012,59	126 117 012,59	126 117 012,59
Osuusmaksurahasto	9 812 991,86	8 425 301,62	9 812 991,85	8 425 301,61
Lisäys	1 775 325,53	1 387 690,24	1 775 325,54	1 387 690,24
Osuusmaksurahasto 31.12.	11 588 317,39	9 812 991,86	11 588 317,39	9 812 991,85
Edellisen tilikauden yli/alijäämä	605 858 376,82	604 176 051,73	561 497 137,94	561 817 329,18
Voittovarojen oikaisu	585 904,49	-22 247,90		
Edellisen tilikauden ylijäämä 31.12.	606 444 281,31	604 153 803,83	561 497 137,94	561 817 329,18
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	30 564 244,01	1 704 572,99	35 898 167,12	-320 191,24
Vapaa oma pääoma yhteensä	648 596 842,71	615 671 368,68	608 983 622,45	571 310 129,79
Oma pääoma yhteensä	774 713 855,30	741 788 381,27	735 100 635,04	697 427 142,38

	Konserni 2023	Konserni 2022	Osuuskauppa 2023	Osuuskauppa 2022
Helsingin Osuuskauppa Elannolla on yksi osuuslaji. Osuuksiin ei liity erityisehtoja. Osuuskunnan osuudet jakautuvat osuuslajeittain seuraavasti:				
Osuudet			684 232	664 161
Osuuspääoma			59 117 012,59	59 117 012,59
Kertyneestä poistoerosta omaan pääomaan on konsernissa kirjattu 8 153 672,31 euroa (13 682 788,58 euroa).				
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.			561 497 137,94	561 817 329,18
Tilikauden ylijäämä			35 898 167,12	-320 191,24
Yhteensä			597 395 305,06	561 497 137,94
21. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Poistoero				
Muut aineettomat hyödykkeet			228 242,68	215 633,78
Rakennukset ja rakennelmat			-1 297 178,75	4 034 869,02
Koneet ja kalustot			198 888,62	-1 063 113,22
Osakkeet			864 538,01	929 610,76
Muut aineelliset hyödykkeet			5 509,44	5 509,44
Yhteensä			0,00	4 122 509,78
22. Pakolliset varaukset				
Vaakaikäytössä olevat tilat	9 704 280,00	1 485 397,99	5 944 989,00	24 703,00
Muut pakolliset varaukset	5 963 749,56	5 470 909,86	112 045,21	107 751,21
Yhteensä	15 668 029,56	6 956 307,85	6 057 034,21	132 454,21
23. Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	42 770,73	8 176,19	0,00	0,00
Ostovelat	33 948,32	72 572,06	0,00	0,00
Yhteensä	76 719,05	80 748,25	0,00	0,00
Velat saman konsernin yrityksille				
Muut pitkäaikaiset velat			11 200 000,00	10 350 000,00
Yhteensä			11 200 000,00	10 350 000,00
Muut pitkäaikaiset velat	3 282 191,67	3 253 041,10	3 258 060,67	3 250 448,10
Siirtovelat	3 130 397,16	3 465 836,87	96 000,00	128 000,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	6 489 307,88	6 799 626,22	14 554 060,67	13 728 448,10
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Muut pitkäaikaiset velat konsernille			11 200 000,00	10 350 000,00
Yhteensä	0,00	0,00	11 200 000,00	10 350 000,00
24. Laskennallinen verovelka				
Tilinpäätössiirroista	11 554,57	1 694 466,40		
Yhteensä	11 554,57	1 694 466,40		
25. Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	520 479,34	54 130,88	0,00	0,00
Saadut ennakot	94 169,17	113 675,27	8 433,50	27 994,81
Ostovelat	37 725 997,36	38 171 144,52	2 466 182,04	2 526 161,21
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			61 897,15	62 528,92
Muut lyhytaikaiset velat			60 121 577,41	49 365 630,58
Siirtovelat			6 126 709,13	3 431 033,51
Yhteensä			66 310 183,69	52 859 193,01
Velat omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat	124 551 252,40	122 278 330,67	982 149,29	1 041 637,84
Yhteensä	124 551 252,40	122 278 330,67	982 149,29	1 041 637,84
Muut lyhytaikaiset velat	14 618 754,06	13 376 554,74	2 170 981,85	2 648 015,27
Siirtovelat	67 453 090,89	60 108 792,56	7 119 601,28	3 840 278,94
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	244 963 743,22	234 102 628,64	79 057 531,65	62 943 281,08
26. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Henkilöstökulut	55 672 150,43	52 506 172,98	3 597 122,39	3 335 935,70
Verot	2 944 431,96	101 829,59	2 931 862,55	0,00
Bonus	8 512 226,56	8 667 710,12	442 514,14	428 676,52
Vastikkeet ja hallintopalveluveloitukset	0,00	0,00	6 126 709,13	3 430 027,27
Muut	3 454 679,10	2 298 916,74	244 102,20	204 672,96
Siirtovelat yhteensä	70 583 488,05	63 574 629,43	13 342 310,41	7 399 312,45

	Konserni 2023	Konserni 2022	Osuuskauppa 2023	Osuuskauppa 2022
LIITETIEDOT HENKILÖSTÖSTÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENISTÄ				
27a. Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	6 732	6 641	163	156
27b. Henkilöstön lukumäärä keskimäärin ryhmittäin				
Marketauppa	5 354	5 253		
Tavaratalokauppa	226	232		
Polttoneste- ja autopesukauppa	11	9		
Ravintolaliiketoiminta	695	717		
Muu liiketoiminta, hallinto ja ketjuohjaukset	446	430	163	156
Yhteensä	6 732	6 641	163	156
27c. Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa, hallituksen ja hallinto-neuvoston jäsenten ja varajäsenten palkat ja palkkiot (näistä tehtävistä)	1 316 076,40	1 256 404,06	1 316 076,40	1 256 404,06
Johdon lisäeläke-etuuksista on selvitys laadintaperiaatteessa.				
28. Lähipiiriliiketoimet				
Konserniyhtiöiden väliset olennaiset tapahtumat				
Liiketilavuokratuotot			44 893 789,93	40 307 400,46
Palveluiden myynnit			18 832 387,32	19 084 620,29
Yhteensä			63 726 177,25	59 392 020,75
Toimitilavuokrat			17 740 729,08	14 190 055,47
Palveluiden ostot			220 524,98	232 720,39
Yhteensä			17 961 254,06	14 422 775,86
29. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
Annetut pantit ja vastuusitoumukset				
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä:				
Rahalaitoslainat	42 770,73	42 347,38		
Kiinnitykset	917 731,60	917 731,60		
Muut annetut vakuudet:				
Kiinnitykset	655 906,00	1 588 906,00		
Kiinnitykset maankäyttömaksujen vakuudeksi	16 000 000,00	16 000 000,00		
Pantit	68 964,73	69 912,85		
Kiinnitysten yhteismäärä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	21 771 039,33	18 773 637,60	4 128 437,00	3 996 437,00
Omassa hallussa olevat kiinnitykset	81 338 923,00	75 971 500,00	22 040 000,00	22 040 000,00
Saman konsernin yritysten puolesta annetut vakuudet:				
Takaukset				
- omavelkaiset takaukset vuokranmaksun vakuudeksi	11 737 912,47	10 771 955,37	11 737 912,47	10 771 955,37
- muut takaukset	9 000,00	9 650,00	9 000,00	9 650,00
	11 746 912,47	10 781 605,37	11 746 912,47	10 781 605,37
Muut vastuusitoumukset				
Leasingvastuut:				
- Seuraavana vuonna maksettavat	202 675,62	124 004,72	28 768,86	23 951,82
- Yli vuoden kuluttua maksettavat	102 645,31	107 644,26	7 534,63	16 857,34
Yhteensä	305 320,93	231 648,98	36 303,49	40 809,16
Kiinteistöinvestointien tarkistusvastuu:				
Konserni ja Helsingin Osuuskauppa Elanto ovat velvolliset tarkistamaan kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisävähennyksiä, jos verollinen käyttö muuttuu tarkistuskauden aikana.				
Kiinteistöinvestointien tarkistusvastuu:	18 643 528,40	19 947 031,55	12 552 306,93	12 474 042,18

HOK-Elanto konserni ja Helsingin Osuuskauppa Elanto on velvollinen tarkistamaan vuosina 2014-2023 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2032.

	Konserni 2023	Konserni 2022	Osuuskauppa 2023	Osuuskauppa 2022
Toimitilojen vuokravastuut				
- Seuraavana vuonna maksettavat	102 279 646,11	104 910 191,36	2 585 572,23	3 076 930,52
- Yli vuoden kuluttua maksettavat	668 480 122,41	672 419 935,23	29 727 380,58	34 190 512,56
Yhteensä	770 759 768,52	777 330 126,59	32 312 952,81	37 267 443,08

Vuokravastuut on ilmoitettu ilman arvonlisäveroa.

Osakassopimuksen mukainen sitoumus vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista ja rahoittaa sen toimintaa.

Osakkaat vastaavat ns. Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaisesti Helsingin Osuuskauppa Elannon vastuu S-Voima Oy:n kustannuksista sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot määräytyy markkinasähkön osalta osakkaan käyttämän energian mukaan, tuulivoiman osalta osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa ja aurinkosähkön osalta osakkaan hallitsemille kiinteistöille rakennettujen aurinkovoimaloiden perusteella. HOK- Elanto ei ole merkinnyt S-Voima Oy:n ydinvoimalla tuotetun sähkön hankintaan liittyviä osakkeita. S-Voima Oy:n osakkaat ovat lisäksi sopineet keskinäisestä velvollisuudesta rahoittaa yhtiön sijoituksia tuulivoiman tuontantoyhtiöihin omanpääomanehtoisesti, jolloin vastuu lähtökohtaisesti jakautuu osakesarjoittain osakeomistuksen suhteessa. Helsingin Osuuskauppa Elannon tilinpäätöshetken mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu omanpääomanehtoisen rahoituksen osuudesta on arviolta yhteensä 1,5 miljoonaa euroa.

Merkintäsitoumus S-Pankki Oyj:n osakeantiin

Helsingin Osuuskauppa Elanto on tehnyt merkintäsitoumuksen S-Pankki Oyj:n osakeantiin. Merkinnän määrä on arviolta yhteensä enintään 10,0 miljoonaa euroa.

30. KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTAVIEN RAHOITUSVAROJEN KÄYVÄT ARVOT JA KÄYPIEN ARVOJEN HIERARKIA

	Käypä arvo 31.12.2023	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Osakesijoitukset, noteeratut	0,00	0,00		
Osakesijoitukset, noteeraamattomat	3 607 184,01			3 607 184,01
Osakerahastot	80 155 864,45	80 155 864,45		
Korkosijoitukset	0,00	0,00		
Korkorahastot	115 880 007,28	115 880 007,28		
Vaihtoehtoiset sijoitukset, yhdistelmä	8 086 935,51	8 086 935,51		
Yhteensä	207 729 991,25	204 122 807,24	0,00	3 607 184,01

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Konserni on käyttänyt näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä hintalähteenä salkunhoitajien raportteja.

Tason 2 instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksyttyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittäviltä osin havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot perustuvat omaisuuserää koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon vaan merkittäviltä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa. Taso 3 sisältää noteeraamattomia osakkeita, joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määriteltävissä.

31. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Helsingin Osuuskauppa Elannolla on hallituksen hyväksymät rahoitusstrategia ja sijoituspolitiikka, jotka määrittelevät rahoituksen ja sijoitustoiminnan periaatteet ja vastuut Helsingin Osuuskauppa Elannossa ja sen tytäryhtiöissä.

Rahoitusstrategian tavoitteena on varmistaa rahoituksen riittävyys, tasapainoisuus ja edullisuus sekä minimoida rahoitusriskit.

Rahoitusstrategia määrittelee myös numeeriset tavoitteet rahoitusriskeille. HOK-Elannon rahoitusriskit muodostuvat pääasiassa sijoitustoiminnasta. Konsernilla ei ole ulkoisia korollisia velkoja.

HOK-Elannon pyrkimyksenä on pitkäjänteisellä ja matalariskisellä sijoitustoiminnalla varautua tulevaisuuden muutoksiin. Tavoitteena sijoitustoiminnassa on siten sekä säilyttää sijoitettu pääoma että kasvattaa pääomaa ja saada sille tuottoa ilman, että sijoitusomaisuuteen kohdistuu hallituksen päättämää tasoa suurempi riski. Sijoitustoiminnan riskitasoa määriteltäessä huomioidaan HOK-Elannon konsernitase ja sen erien arvioitu riskitaso. Sijoitustoiminnan riskitasoa säädellään ensisijaisesti määrittelemällä eri sijoitusluokille ns. perusallokaatiot sekä näihin vaihteluvälit (minimi / maksimi). Sijoituskohteen toimiala- tai toimintatavat eivät saa olla ristiriidassa HOK-Elannon toimintaperiaatteiden kanssa. Sijoituskohteen tulee noudattaa eettisen ja kestävän kehityksen periaatteita.

Maksuvalmiussalkku koostuu lyhyen aikavälin kassalikviditeetistä, joka sijoitetaan täysimääräisesti lyhytaikaisiin korkosijoituksiin. 31.12.2023 maksuvalmiussalkun varat olivat pankkitileillä. Maksuvalmiussalkun ylittävä varallisuus luokitellaan sijoitussalkkuun. Sijoitussalkun varat sijoitetaan sekä korkoinstrumentteihin (lyhyisiin ja pitkiin) että osakeinstrumentteihin. HOK-Elannon hallitus käsittelee ja hyväksyy sijoituspolitiikan muutokset.

Konsernin korkoriski	Riskille altis pääoma	1 %-yksikön koron nousun vaikutus tulokseen	1 %-yksikön koron laskun vaikutus tulokseen
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvar	115 880 007,28	-4 171 680,26	4 171 680,26
Jakotettuun hankintameno			
arvostettavat rahoitusvarat	98 643 571,98	997 396,12	-997 396,12
Yhteensä	214 523 579,26	-3 174 284,14	3 174 284,14

1 %-yksikön koron vaikutus tulokseen kuvaa vaikutusta seuraavan 12 kuukauden aikana.

Konsernin osakesijoitusten hintariski	Riskille altis pääoma	10 % kurssinousun vaikutus tulokseen	10 % kurssilaskun vaikutus tulokseen
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvar	83 763 048,46	8 376 304,85	-8 376 304,85

Konsernin valuuttariski	Riskille altis pääoma	10 % kurssinousun vaikutus tulokseen	10 % kurssilaskun vaikutus tulokseen
USD	35 354 784,00	3 535 478,40	-3 535 478,40
JPY	5 612 906,00	561 290,60	-561 290,60
SEK	2 221 761,00	222 176,10	-222 176,10
GBP	2 113 165,00	211 316,50	-211 316,50
Muut valuutat yhteensä	34 088 508,81	3 408 850,88	-3 408 850,88
Yhteensä	79 391 124,81	7 939 112,48	-7 939 112,48

HOK-ELANTO KONSERNIN TUNNUSLUVUT 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Liikevaihto milj.euroa	2 125,1	2 166,2	2 249,8	2 415,5	2 567,1
Liikelylijäämä					
- Milj. euroa	5,8	-2,0	5,9	19,2	16,5
-%:a liikevaihdosta	0,3	-0,1	0,3	0,8	0,6
Ylijäämä ennen veroja					
- Milj. euroa	47,0	8,2	24,5	1,0	38,0
-%:a liikevaihdosta	2,2	0,4	1,1	0,0	1,5
Oman pääoman tuotto-%	5,2	1,0	2,7	0,2	4,0
Sijoitetun pääoman tuotto-%	6,9	1,1	3,4	3,6	5,9
Omavaraisuusaste, %	77,1	76,2	75,9	74,9	74,4
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen					
- Milj. euroa	52,7	120,0	136,4	63,5	95,6
-%:a liikevaihdosta	2,5	5,5	6,1	2,6	3,7
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	5 952	6 094	6 310	6 641	6 732
Palkat ja palkkiot milj. euroa	175,4	180,7	186,5	197,1	210,7

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto-% =	$\frac{\text{tulos rahoituserien jälkeen} - \text{verot}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus, keskim.}}$	*100
Sijoitetun pääoman tuotto-% =	$\frac{\text{tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat} - \text{pakolliset varaukset, keskim.}}$	*100
Omavaraisuusaste, % =	$\frac{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	*100
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen =	pysyvistä vastaavista suoritettu määrä	

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana on laskettu keskiarvona.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

Helsingin Osuuskauppa Elannon jakokelpoinen ylijäämä 31.12.2023 on 597.395.305,06.

Osuuskunnan taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Osuuskunnan maksuvalmius on hyvä, eikä alla ehdotettu tilikauden ylijäämän jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan osuuskunnan maksukykyä.

Hallitus ehdottaa, että Helsingin Osuuskauppa Elannon tilikauden 1.1.-31.12.2023 ylijäämä 35.898.167,12 jätetään edellisten tilikausien ylijäämätilille.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä maaliskuun 12. päivänä 2024

Veli-Matti Liimatainen
Hallituksen puheenjohtaja

Jaakko Aspara

Tuula Entelä

Taru Keronen

Pekka Laaksonen

Reetta Peltola

Markku Uitto

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä maalis kuun 14. päivänä 2024

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö

Jukka Rajala
KHT

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA

Kirjanpidon osa	Tositelaji	Tositela	Kirjanpitojärjestelmien keskinäiset yhteydet	Miten ja missä säilytetään
Tilinpäätös ja toimintakertomus			Kirjanpitolaian edellyttämä toimintakertomus, tilinpäätös sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista.	Sähköisessä arkistossa
Tase-erittelyt			Pääkirjanpidon mukaiset tase-erittelyt	Sähköisessä arkistossa S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa. Kaikki OnDemandiin arkistoitavat aineistot on nähtävissä järjestelmästä selaimella.
Tilikohtainen tulos- ja taselaskelma			Pääkirjanpidon mukainen tulos- ja taselaskelma.	
Tiliuettelo			Pääkirjanpidon mukainen tiliuettelo.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
Pääkirjanpito			Pääkirjanpitoon kootaan yhteenveto esijärjestelmien tapahtum	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
Käyttöomaisuuskirjanpito			Käyttöomaisuuteen kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	AA	Käyttöom.kirjaus		
	AF	Poistokirjaukset		
Palkkakirjanpito			Palkkakirjanpitoon kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	UG	Palkat Fenixistä		
Ostoreskontra			Ostoreskontraan kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	KR	Kuluostolasku		
	KZ	Ostoresk maksut		
	O1	Coupa jaksotuskirj		
	O2	Coupa jaks.kirj. per		
	OC	Ostolaskut Coupa		
	OL	AOP-tapahtumavel		
	OP	AOP/bonus valv.las t		
	OS	AOP/jäsenh valvontal		
	ZQ	Ostoresk tos per		
Myyntireskontra			Myyntireskontraan kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	DA	Asiakastosite		
	N3	AOP/jäsenhall.valv l		
	NE	AOP/bonus valv.lask		
	NF	Korttimaksujen valvontalaskut		
	ZJ	Viitesuoritukset		
	ZT	Myyntiresk tos per		
Kirjanpito			Pääkirjanpitoon kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	AB	Tasaukset		
	FA	Liiketoimintajärjestelyt		
	S2	Muistiotositteet myynnintilitys		
	S3	Muistiotositteet rahaliikenne		
	S5	Muistiotositteet ostoreskontra		